

RAKENTAJA

Numero **8**
Perjantai 14.8.2015

MP2 Itella Oyj

8 **Kesätyöntekijät** pitää päästä kunnan hommiin, eikä siivoamaan.

12 **Raudoittaja** Yrjö Poikolainen jakoi töissä eläkkeelle asti.

14 **Asfalttiala** pitää työntekijät otteessaan läpi työuran.

Betonilla on naisen muoto

Virpi Mikkonen ja Jouni Punkki saavat esiin betonin herkän puolen.

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvat: Kimmo Brandt

Pienessä galleria-työhuoneessa Helsingin Kalliossa on ikkunassa naisia. Betonisia hahmoja, jotka vetävät katseen puoleensa. Ne ovat kahden rakennusalan ammattilaisen, tekniikan tohtori **Jouni Punkin** ja diplomi-insinööri **Virpi Mikkosen** harrastuksesta syntyneitä betoni-veistoksia.

Nainen eri muodoissaan toistuu parivaljakon töissä. On upeasti värjättyjä, korsettimaisia torsoja, *Sörkän Ruusu* -niminen naisveistos aiheuttaa

utelaisuutta ohikulkijoissa, on hauska installaatio, jossa kasvoista seinällä kuuluu musiikkia.

Betonin tuntijat

Jouni Punkki teki vuosien työuran Consoliksella ja väitteli tohtoriksi betonimateriaalitekniikasta. Betonimateriaalitekniikkaa opiskellut Virpi Mikkonen toimii strategisena ohjelmapäällikkönä Tekesissä pohtimassa miten ohjelmissa edistetään uudenlaista arvonaluontia ja innovaatioiden mark-

kinoille vientiä. Taiteen maailmaan pariskunnan johdatti 15 vuotta sitten kuvanveistäjä, betonitaiteilija **Virpi Kanto**.

– Jollain Betonipäivillä oli esillä Virpi Kannon töitä ja me tutustuimme häneen siellä. Silloin aloimme pohtia, että Betonipäivillä olisi kiva saada muutakin koulutusta kuin näitä materiaalikursseja. Ehdotimme, että miten olisi taidekurssi, Punkki muistelee.

– Betoniyhdistys taisi maksaakin jotain sillä ensimmäisellä kerralla kurssista. Se järjestettiin Virpi Kannon ateljeessa Orimattilassa. Hän toimi taiteellisena johtajana, me toimimme paikalle ruuat ja vietimme hauskan viikonlopun siellä, Mikkonen kertoo.

Sille tielle pariskunta jäi. Nyt Orimattilassa järjestetään joka kesä taidekurssi. Osanottajat tuntevat kaikki toisensa, joten tunnelma on leppoisaa. Kaikki kurssilaiset ovat myös työnsä kautta jollain tapaa betonin kanssa tekemisissä.

– Eihän se kauhean koulumaista ole. Kantokin varmaan joskus vähän turhautuu, kun kukaan ei oikein kuuntele neuvoja. Kaikki tekevät ihan sitä, mitä haluavat, Punkki sanoo naureskellen.

Koska porukka tuntee betonin hyvin, ei siihen liittyviä tekniikoita tarvitse erikseen opetella. Välineitäkään ei ihmeemmin tarvita; ämpäri, akkuporakoneeseen kiinnitettävä vispilä, kipsimuotin purkuun tarvittava vasara ja saha ja tietysti sementtiä, vettä, kiviaineksia, kipsiä ja savea.

Väriä ja rouheutta

Betonitöihin saadaan väriä muun muassa erilaisilla kiviaineksilla tai pigmenttien avulla.

– Kivi on luonnonmateriaali, joten se ei ole kirkkaan väristä. Valkoinen, punainen, vihertävä, musta ja tietysti ihan harmaakin toimii hyvin, Punkki kertoo.

Kivien pinta saadaan näkyville käyttämällä betonissa pintahidasteita ja sitten pesemällä työn pinta joko ihan tavallisella juuriharjalla tai painepesurilla. Hidaste estää betonin pintaa kuivumasta, jolloin se irtoaa kiviaineksesta pesemällä, muodostaen kauniin, värikkään ja röpelöisen pinnan.

Kiviainesta ei ihan tavallisesta K-kaupasta saa. Esimerkiksi Virpi Kanto hankkii sitä suoraan Finnsementiltä. Puutarhamyymälöistä kiviä voi toki ostaa, mutta niiden kilohinta on melko kallis. Tosin pienissä töissä sekään ei paljon tunnu.

Toinen tapa saada värillisiä pintoja töihin, on itse sementtiliiman värjääminen pigmenteillä.

– Normaalistihan pigmentti pyritään sekoittamaan liimaan mahdollisimman tasaisesti. Tässä yhdessä työssä se on kuitenkin jätetty sekoittamatta, jolloin syntyy kiinnostavia kuvioita, Punkki selittää esitellen naisen torsoa, jonka pinnassa ristellee abstrakteja, punasävyisiä kuvioita.

Muoto ja koko

Betonia työstetään siten, että ensin muotoillaan savesta haluttu hahmo. Hahmon mukaan valmistetaan kipsinen valumuotti. Ihan pieniä yksityiskohtia on hankalaa saada tällä tekniikalla aikaan, sillä kipsin koputtelu pois valmiin työn päältä on sen verran rouheaa puuhaa, että erityisesti pienet, pitkulaiset osat menevät siinä vaiheessa helposti rikki.

– Kuitubetonia voisi tietenkin käyttää vahvistamaan ohuempia muotoja. Toinen tapa olisi lähteä pois kipsimuotin käytöstä ja käyttää silikoni-muottia. Kipsimuotti on kuitenkin perinteinen tapa tehdä ja edullinen myös. Muut tavat muotittaa olisivat kalliimpia, Punkki sanoo.

Parivaljakon työt ovat sen verran pieniä, ettei niitä tarvitse sentään täryttää.

– Voi sitä vähän kepillä tökkiä, mutta käytämme niin nopeaa betonia, että muotti kyllä täytyy ihan hyvin. Joissakin korkeammassa töissä vibraa-

voi tarvita, mutta ei meillä ole sellaista edes käytössä, Punkki sanoo.

Molemmat ovat tehneet joitakin isompiakin töitä. Niitä on päätyntä ystävien puutarhoihin.

– Minulla on pari sellaista makaavaa naishahmoa. Yksi on merenneito, jonka pyrstöön on käytetty lasinpaloja. Se painaa parisenkymmentä kiloa, Mikkonen kertoo.

– Isot työt ovat parhaimmillaan ulkona. Ei niitä voi oikein edes ajatella sisätiloihin. Yksi, mikä rajoittaa töiden kokoa, on kurssien aikataulu. Kaikki pitää saada tehtyä yhdessä viikonlopussa. Koon kasvattaminen lisää samassa suhteessa kuivumisaikaa. Ja työn liikuttelu on tietenkin hankalaa. Kuutio betonia painaa sellaiset 2400 kiloa, Punkki muistuttaa.

Mikkonen kertoo aina alun perin lähtevänsä tekemään yksinkertaisia muotoja. Usein mopo kuitenkin karkaa.

– Huomaankin sitten tekeväni esimerkiksi istuvaa hahmoa, joka on melko monimutkainen muodoltaan ja muotin teko on pirullista hommaa. Siellä minä sitten hiki päässä kaivan savea pois muotista lusikalla tai hammasharjalla, jotta saisin betonin valettu. En osaa ikinä etukäteen ajatella sitä vaivaa, Mikkonen sanoo.

Molemmat sanovat, että ihmishahmo on usein se inspiroivin muoto.

– Mutta en halua tehdä mitään täysin realistisen näköistä. Ehkä myös taidot loppuisivat kesken sellaisessa. Betoni on myös materiaalina vähän semmoista, että haluan tehdä sillä jouhevia muotoja, Punkki kertoo.

Mikkonen naureskelee, että he ovat yrittäneet suostutella porukkaa joskus hankkimaan heille kurssille alastoman miesmallin, mutta idea ei ole ottanut tulta alleen.

– Muutenkin malli on tietysti tärkeä. Ei ihmisen asentoja osaa hahmottaa ilman. Toki olen tehnyt myös selkeästi abstraktimpejakin töitä ja yhden kubistisen ihmisveistoksen, joka on nyt äitini puutarhassa, Mikkonen kertoo. ■

TAIDETTA BETONISTA

TAITEILIJAT ympäri Suomen ovat tehneet betonista lukuisia näyttäviä teoksia. Esimerkiksi Kotkan Veistospromenadilla pääsee näkemään useammankin taiteilijan näkemyksiä kerralla.

Virpi Kannon töihin voi tutustua muun muassa Helsingin Kallion kirjastossa, jossa on esillä työ *Sankari*, Lohjalla työhön *Ruhtinas ja ruhtinatar*, Kaapelien kirjastossa teokseen *Kilpi* ja Kotkan Veistospromenadilla teokseen *Elämän tanssi*.

Pertti Kukkosen käsialaa on muun muassa Kotkan keskustassa sijaitsevat veistokselliset betonipenkit, Malmin sairaalan betonireliefi *Sydänlyönnit* sekä vuonna 2014 valmistuneet V7 moottoritien siltapilarit.

Tommi Toijan teos *Bad, bad boy*, eli tuttavallisemmin pissivä poika ilahdutti helsinkiläisiä Kauppatorilla kesällä 2014. Seitsemän ja puoli tonnia painava veistos on nyt väliaikaisesti Helsingin Jätkäsaaressa, mutta sen loppusijoituspaikasta ei ole vielä tietoa.

Villi esimerkki betonitaiteesta kaupungissa on **Ann Sundholmin** Arabianrantaan tekemä veistos *Oasen*, jossa kolme neljämetristä leijonaa makailee soikealla kivilustalla.

Ryhtiä, pääkaupunkiseutu

KÄVIN VIIME VIIKOLLA Tampereella tutustumassa kaupungin infra-rakentamisen kruununjalokiveen, Rantatunneliin. Asiaa tuntemattomille tiedoksi, että Rantatunneli on pitkään tapeltu ja lopulta vuonna 2013 aloitettu, yli kaksikilometrinen tunneli, joka siirtää tukkoisen rantatien pois hyvältä rakennusmaalta.

Rantatunnelin vaikutuksista on varovasti arvioitu, että se synnyttäisi noin miljardilla eurolla muuta rakentamista. Ranta-Tampellan kaupunginosaan tulee tuhansille ihmisille uusia asuntoja ja hienoa uutta kaupunkiympäristöä. Samalla myös rantojen virkistyskäyttö helpottuu ja rannat kaunistuvat.

Tampereella päättäjät näyttävät uskovan tule-

vaan ja haluavan kehittää kaupunkiaan eteenpäin. Tästä toisena esimerkkinä käyvät sinne todennäköisesti toteutuvat raitiotiet.

Mitä tekee metropolien metropoli, pääkaupunkiseutu? Keskustatunneli ja Pissararata ovat olleet jo ties miten pitkään kissanhännänvedon kohteina. Entä kuka enää tosissaan odottaa, että esimerkiksi Espoon Suurpeltoon saataisiin raiteet?

Pissararadalla olisi ollut valtava merkitys pääkaupunkiseudun liikenteen sujuvuuden kannalta, keskustatunneli – toki melko kallis hanke – olisi myös helpottanut yhä pahenevia ruuhkia, kun ihmiset istuvat autoissaan läpi keskustan etananvauhtia matelevan liikenteen päästökseen töihin.

Myönnettäköön, että hyviäkin asioita on ta-

pahtunut; metroa sentään jatkettiin, mutta en tiedä, kenen mielestä on kätevää joutua vaihtamaan linjaa Ruoholahdessa. Kehärata liikuttaa jo väkeä, vaikka pientä alkukankeutta siinä onkin ollut.

Toimivan infran epäsuora vaikutus on myönteinen yritysten hintakilpailukyvyille, investointija sijaintipäätöksille, työvoiman saatavuudelle ja muuttoliikkeelle. Tavaisille ihmisille se tarkoittaa parempaa arkea ja ehkä myös kohtuuhintaisempaa asumista. Ja rakentajille töitä, tietysti.

Joskus toivon, että pääkaupunkia alkaisivat johtaa hullut visionäärit, jotka jonkun yksittäisen taidemuseon sijaan pohtisivat ihan tosissaan vaikka sitä meren alla kulkevaa tunnelia Tallinaan. ■

Räta på dig, huvudstadsregion

JAG BESÖKTE förra veckan Tammerfors för att bekanta mig med stadens kronjuvel i infrabyggnad, strandtunneln. För dem som inte känner till saken, kan jag berätta att man länge har stridit om strandtunneln och äntligen, år 2013, påbörjat bygget av den över två kilometer långa tunneln, som flyttar bort den rusningstäta strandvägen och frigör mark för byggande.

Beträffande effekterna av strandtunneln räknar man försiktigt med att den leder till annat byggande för ungefär en miljard euro. Stadsdelen Ranta-Tampella får nya bostäder för tusentals människor i en fin ny stadsmiljö. Samtidigt blir det också lättare att utnyttja stränderna för rekreation och stränderna blir vackrare.

I Tammerfors tycks beslutsfattarna tro på framtiden och vilja utveckla staden framåt. Ett annat exempel på detta är de spårvägar som uppenbarligen kommer att byggas där.

Vad gör då metropolernas metropol, huvudstadsregionen? Centrumtunneln och Pissarabanan har man käbblat om redan länge. Och vem väntar sig på riktigt att till exempel Storåtern i Esbo får spårförbindelse?

Pissarabanan skulle ha haft en enorm betydelse för en smidig trafik i huvudstadsregionen, centrumtunneln – förvisso ett rätt dyrt projekt – hade också underlättat den allt värre rusningstrafiken, när folk sitter i sina bilar, som tar sig genom centrum i snigelfart, för att komma till jobbet.

Det måste medges att också bra saker har skett; metron förlängdes, men jag förstår inte vem som tycker att det är praktiskt att byta linje i Gräsviken. Folk förflyttar sig redan med Ringbanan, även om det var lite trögt i början.

En fungerande infra har indirekt positiv effekt på företagets priskonkurrenskraft, investerings- och placeringsbeslut, tillgången på arbetskraft och flyttningsrörelsen. För vanligt folk betyder det bättre vardag och kanske också boende till ett mer skäligt pris. Och för byggarna jobb, naturligtvis.

Ibland hoppas jag att huvudstaden ska börja styras av tokiga visionärer, som i stället för något enskilt konstmuseum på allvar skulle fundera på, låt oss säga, en tunnel under havet till Tallinn. ■

Kannen kuva: Maija Ulmanen

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Kaikkien tupojen äiti

Meille hierottaneen lähitulevaisuudessa suuren mediasirkuksen säestyksellä yhteiskuntasopimus, joka sataa työntäjille mannaa mutta lyö työntekijöiden käteen luun.

Elinkeinoelämän Keskusliiton käsikassaraksi osoittautunut hallitus, jonka taustalla häärii markkinauskon sokaisemia uusliberalisteja ja jopa suomalais-ugrilaisen kansan rotupuhtautta vaalivia kansallissosialisteja eli natsseja, saa tuskin tätä ihmettä aikaan. Po-vaamiseen riittää pelkkä 2000-luvun työmarkkinasopimusten tarkastelu.

Hallituksen kaipaamia yhteiskuntasopimuksia on nimittäin tehty jo useita. Niillä on poistettu rikkaiden varallisuusvero, työntäjien kansaneläkemaksu ja laskettu yritysverotusta. Unohtaa ei sovi myöskään eläkeratkaisua, joka nosti yhdessä yössä nuorten rakentajien eläkeiän 63 vuodesta yli 70 vuoteen.

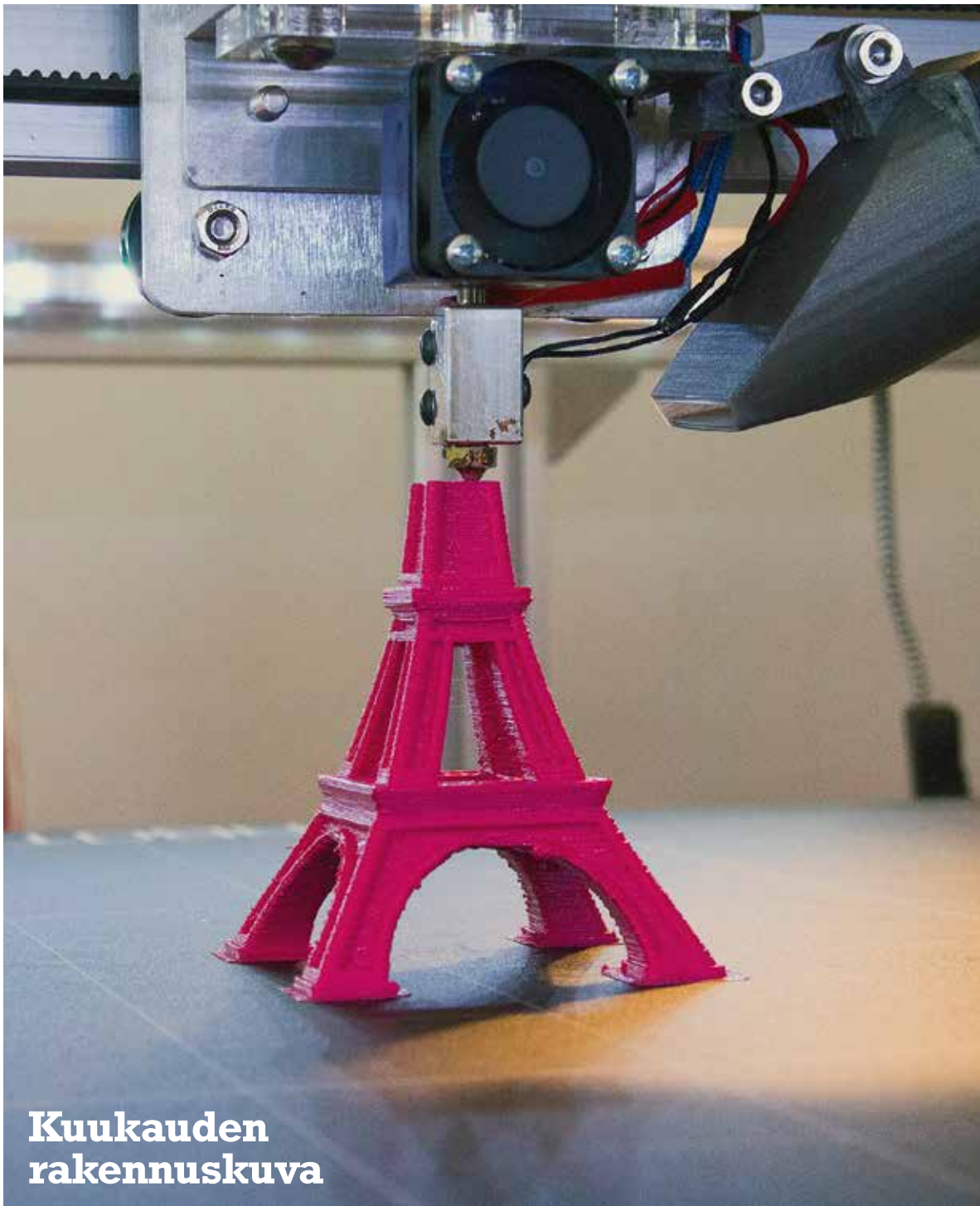
Työntekijäpuolen saavutuksia on vaikea luetella. Siihen kykenevät vain keskusjärjestöjen jäsenkirjavirkamiehet, joista useiden koulutus tehtävään on aloitettu poliittisissa nuorisjärjestöissä jo liki vappiäissä. Palkankorotukset on vaihdettu kerta toisensa jälkeen lupauksiin ja hurskaksiin toiveisiin. Työntäjät eivät sitoudu mihinkään. Suuria voittoja tekevät yritykset panevat sääliittä työntekijöitään pihalle, jotta voitot ja omistajien osingot saadaan entistä suuremmiksi.

Nähtäväksi jää, kuinka suuri on tällä kertaa työntäjien ahneus. Markkinakapitalisti haistaa vastapuolen heikkouden kuin verta vainuva petoeläin. Työrauha on turvattu ilman palkankorotuksia ja nyt halutaan vielä rutkasti lisää. Rakennusteollisuuden entinen työmarkkinajohtaja osasi tämän taiten sanoa: ”Liike on oikean suuntainen, mutta ei riittävä.”

Toinen auki oleva asia tulee olemaan kakun kuorutus, täytyyhän yhteiskuntasopimus myydä palkan- saajille. Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk) on luvannut koulutusta ja muutosturvaa. Metka lupaus, kun hallitus on jo päättänyt huikkeen suurista leikkauksista koulutukseen ja työttömyysturvaan. Lisäksi alimiehitettyjen työvoimatoimistojen resurssit ollaan edelleen pienentämässä.

Työttömyysturvaa heikennetään ja parannetaan ja tuloveroa lasketaan ja nostetaan. Tämä jojoliike on olennainen osa keskitettyjä työmarkkinaratkaisuja ja tätä on tiedossa tälläkin kertaa. Sen sijaan työntäjien osallistumisesta työntekijöiden koulutukseen tuskin sovitaan. Farssi kolmen päivän koulutus-oikeudesta on liian hyvässä muistissa.

Sdp:n puheenjohtaja **Antti Rinne** totesi, että Sipilän hallituksen kaavailema yhteiskuntasopimus on vain keskitetty työmarkkinaratkaisu eli tupo. Olen Antin kanssa samaa mieltä. Nähtäväksi jää, syntykö tästä tuposta kuitenkin kaikkien tupojen äiti. ■

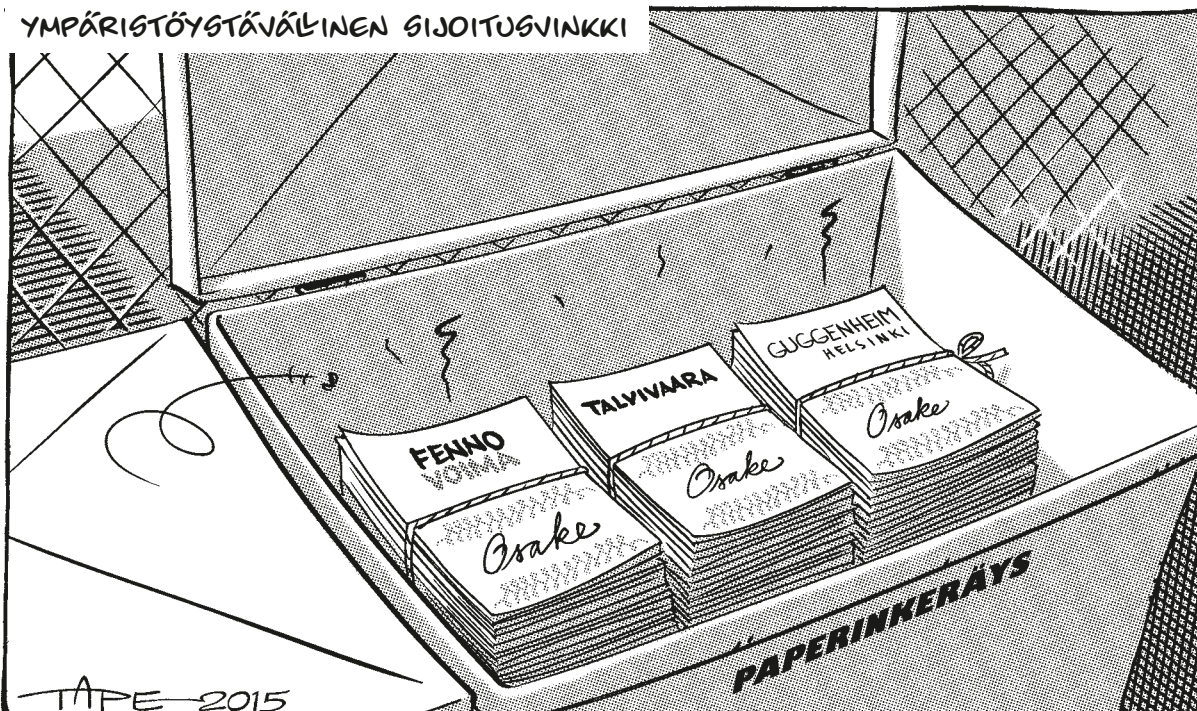

Kuukauden rakennuskuva

Kuvaaja: Aleksi Auer
Paikka: Hermanni, Helsinki
Aika: Kesä 2015

Mitä? 3D-tulostus mullistaa rakennusalan tulevaisuudessa. Jo nyt pystytään tulostamaan talonrakenteita, autoja ja ruokaa. Lue lisää tulostuksen saloista lehden sivulta 10.

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLINEN SIOJITUSVINKKI

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin (014) 411 2128,
 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilaushinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino Oy, Forssa

Helsinki 2015 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 11.9.2015

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 28.8.2015**.

2015

Numero	Aineistopäivä	Ilmestyy
9	28.8.	11.9.
10	2.10.	16.10.
11	30.10.	13.11.
12	27.11.	11.12.

Osastojen, ilmoittajien ja avustajien kannattaa huomioida, että viimeinen lehden aineiston toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse!

Osastojen kokous- ja tapatusilmoitukset toimitetaan osoitteella:
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi tai
 Rakentaja-lehti/ilmoitukset
 PL 307, 00531 Helsinki
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

TUTUSTU KOULUTUSTARJONTAAN

- **Rakennusalan perustutkinto**, talonrakentaja, vastuukouluttaja Aki Koski 0400 434 376, aki.koski@keuda.fi.
- **Talonrakennusalan monimuotokoulutus** (AT, EAT), vastuukouluttaja Aki Koski 0400 434376, aki.koski@keuda.fi.
- **Kiinteistöpalvelujen perustutkinto**, kiinteistönhoitaja, vastuukouluttaja Ilpo Pulkkinen 050 415 0917, ilpo.pulkkinen@keuda.fi.
- **Kiinteistöpalvelujen monimuotokoulutus** (AT ja EAT) vastuukouluttaja Ilpo Pulkkinen 050 415 0917, ilpo.pulkkinen@keuda.fi.
- **Korjausrakentaminen** – asbestitöiden pätevyitysmiskoulutus 7.9.15 – 30.4.2016, vastuukouluttaja Markku Kantola, 040 5654953, markku.kantola@keuda.fi.
- **Talotekniikan perustutkinto**, putkiasentaja opinto- ohjaaja Ulla-Riitta Kara 050 430 2753, ulla-riitta.kara@keuda.fi tai toimialapäällikkö Risto Asp 050 415 1470, risto.asp@keuda.fi
- **Tekniikan erikoisammattitutkinto**, korjausrakentamisen johtaminen, Jani Järvinen 050 415 0902, jani.jarvinen@keuda.fi.

Tutustu myös lyhytkursseihin

- Märkättilä- asentajan henkilösertifiointikoulutus 15.10.2015
- Tulityökurssit
- Työturvallisuuskorttikoulutukset
- Häätäensiapu ja EA1

HAE NYT!

Joustavat aloitukset henkilökohtaisen suunnitelman mukaan.

Keudan aikuisopisto
Wärtsilänkatu 7
04410 Järvenpää

Keudan oppisopimuskeskus
Kultasepänkatu 5 B
04250 Kerava

Vihollisen ajatukset on hyvä tietää

Taloudenpuolustuskurssilla professorit ja talousvaikuttajat jakavat poliitikoille tietoa yritysten toimintalogiikasta.

Johanna Hellsten

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun professori **Pekka Mattila** on mukana järjestämässä paljon puhuttua Taloudenpuolustuskurssia, joka on Aalto University Executive Educationin, Helsingin Sanomien, Suomen Ekonomien ja Keskinäinen Työeläkevaikutusyhtiö Elon organisoima kaksipäiväinen ”yritystaloukoulu” poliitikoille kesän lopulla.

Mistä ajatus tällaiseen tapahtumaan lähti?

– Ehkä jonkinlaisesta ärtymyksestä tämän hetkiseen talouskeskusteluun. Sitä käydään kahdella tasolla. Toinen tasoista on makrotaloudellinen yläpilvi, jossa keskustellaan siitä, elvytetäänkö vai ei, mitä verotetaan ja miten. Toinen taso on niin sanottu alapohja; siinä kysytään Kampin Narinkkatorilla baskeripäiseltä rouvalta, mitä mieltä hän on Euroopan vakausmekanismista.

Keskustelu yritysten mikrotaloudesta puuttuu. Mikä ohjaa yritysten käyttäytymistä? Uskaltavatko ne investoida ja palkata lisää työvoimaa? Erikokoisia yrityksiä ohjaavat vielä erilaiset asiat. Suuret yritykset tekevät päätöksiä globaalilla tasolla; minne päin maailmaa investoidaan vai ulkoistetaanko koko tuotanto. Keskisuuret yritykset ovat sidottuja Suomeen, mutta niiden asiakasmarkkinat voivat olla kansainväliset. Nopeasti kasvavilla pienillä yrityksillä on taas ihan erilaiset haasteet.

Onko tämä oikeistolaisten taloustutkijoiden salaliitto?

– Rehillisesti sanottuna, kyllähän kauppakorkeakoulu on valtaviiran liiketalousyliopisto, ei mikään vaihtoehtoinen hautomo. Eli Suomen mitataavassa siitä voidaan varmaan puhua oikeistolaisena. Toisaalta esimerkiksi Yhdysvaltoihin verrattuna tämä ajattelu edustaa demokraattien vasemmistolaisinta laitaa.

Olemme yrittäneet saada erilai-

Pekka Mattila.

sia näkökulmia puhujien ja panelistien joukkoon. Mukana on muun muassa PAMin puheenjohtaja **Ann Selin** sekä SAK:n pääekonomisti **Olli Koski** ja esimerkiksi yritysjohdon bonuksia kritisoiva professori **Seppo Ikäheimo**.

Mistä kurssilla puhutaan?

– Kahden päivän aikana on kuusi teemaa. Ne ovat Mistä yritykset saavat rahoitusta? Mihin yritys vie tuotantonsa? Mihin yritykset käyttävät rahansa? Miten yrityksiä pitäisi verottaa? Bonuksia vai optioita – miten yritysjohtoa palkitaan? Ja Minkälaisella osaamisella Suomi nousee?

Joka päivä aiheista on paneeli ja haastatteluja. Helsingin Sanomat pitää lämpiössä yllä myös julkista ”speaker’s corneria”, johon kuka tahansa voi mennä puhumaan tai tulla toimittajien grillattavaksi.

Keitä kurssille on ilmoittautunut?

– Kaikista puoleista on ilmoittautuneita. Vasemmisto-vihreät -akselilta varmaan enemmän kuin oikealta laidalta. Esimerkiksi koko demarien raskassarja on paikalla. Olen iloinen, että paikalle tulee niin paljon vasemmiston kansanedustajia. Se kertoo mielestäni myönteisestä uteliaisuudesta yritysten toimintaa kohtaan. ■

Rakentajat pettyivät kesän työllisyystilanteeseen

Rakennusalan työttömyys ei sulanut odotetulla tavalla kesällä. Alalla on orastavia vilkastumisen merkkejä, mutta ne eivät muuttuneet vielä työtilaisuudeksi.

Rakennusalan työttömyyskassan jäsenistä sai heinäkuussa ansiosidonnaista päivärahaa 13,7 prosenttia. Tämä on 0,8 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuoden 2014 heinäkuussa.

Kesäkuusta rakennusalan työttömyys väheni kuitenkin 2,8 prosenttia.

Alle 10 prosentin työttömyyteen päästiin vain Uudellamaalla, jossa oli työttömiä 9,8 prosenttia. Kovin työttömyysalue oli edelleen Kainuu, jonka rakentajista oli kesällä parhaaseen rakentamisaikaan neljäsosa vailla työtä. ■

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Imatran Valtionhotelli, Imatra

Yhteismieskurssi	21.-22.9.
Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1	21.- 23.9.
<i>Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2</i>	2.- 3.11.
Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1	21.- 23.9.
<i>Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2</i>	2.- 3.11.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKOULUTUS, Siikaranta, Kirkkonummi

Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1	28.- 30.9.
<i>Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2</i>	19.- 21.10.
Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 1	28.- 30.9.
<i>Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 2</i>	19.- 21.10.
Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 3	9.- 11.11.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Siikaranta, Kirkkonummi

Yhteismieskurssi	26.- 27.10
Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1	26.- 28.10
<i>Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2</i>	30.11.- 1.12.
Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1	26.- 28.10
<i>Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2</i>	30.11.- 1.12.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKOULUTUS, Siikaranta, Kirkkonummi

Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1	9.- 11.11
<i>Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2</i>	7.- 9.12.

TYÖOIKEUS, Siikaranta, Kirkkonummi

Työoikeuden peruskurssi **16.- 18.11.**

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävissä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutussopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km.

Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydäthän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata.

Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

 Rakennusliitto

Lisätietoja:
Juhani Lohikoski
Sissi Kähkönen

koulutus@rakennusliitto.fi
puh. 050 366 1171
puh. 020 774 3076

Vera Häyrisen mielestä nainen voi neuvota miestä miesten töissä.

Jesse Apell haluaa rakentaa taloja, ei saneerata.

Tulevaisuus on hyvissä käsissä

YIT Polku -ohjelma nappasi kesätöihin kaksi Rakennusliiton nuorta. Vaikeasta työtilanteesta huolimatta osaaville nuorille riittää kesätöitä.

Maija Ulmanen

Ensimmäisen kerran kahdeksantoistavuotiaana isänsä painostuksesta rakennustyömaalle siivoamaan mennyt **Vera Häyrinen** innostui rakennusalasta siinä määrin, että päätti lukion jälkeen tehdä siitä itselleen ammatin.

– Muistan sanoneeni ensimmäisen raksakesän jälkeen työmestarisälleni: ”Tämä on ensimmäinen ja viimeinen kesä raksalla”, Häyrinen sanoo ja naurahtaa.

Vantaan ammattiopistossa, Vartiassa, talonrakennusta opiskeleva Häyrinen pääsi tänä kesäksi töihin YIT:n Helsingin Lauttasaaren kaupakeskuksen työmaalle. Rakennusala on Häyrisellä sen verran verissä, ettei hän osaisi enää kuvitella yhtään kesää ilman työmaata.

– Rakennusosalassa on parasta uuden oppiminen ja mukavat työkaverit. Nämä seikat saavat minut inspiroitumaan alasta joka päivä yhä uudestaan.

Vaikka Häyrinen on puolen vuoden opiskelujakson aikana oppinut muun muassa raudoituksista ja muotinteosta, niin on kesätyöntekijä sitä mieltä, että parhaiten oppii tekemällä.

YIT:n Lauttasaaren kaupakeskuksen työmaamestari **Antti Nurmi** on sitä mieltä, että vain oikeat työtehtävät palvelevat kaikkia osapuolia.

– Työmaallani annan kesätyöntekijöille ”oikeita” töitä, jolloin he mielestäni motivoituvat ja kiinnostuvat aidosti alasta. Pelkkä siivous-

työn teettäminen ei ole kesätyöntekijän kannalta oikein. Kesätyöntekijät ovat osa rakennustyömaan kesäajan arkea, Nurmi sanoo.

Lisäksi hänen mielestään kesätyöntekijöitä tulee olla sopivasti, jotta kaikille riittää aikaa niin perehdytykseen kuin työohjaukseen.

– Häyrinen on ollut monen ammattimiehen apulaisena ja näin ollen oppinut itse ja samalla ollut tuottavassa työssä, Nurmi sanoo lopuksi.

Stadin ammattiopistossa niin ikään rakennusalaa opiskeleva **Jesse Apell** oli Häyrisen tapaan onnekas ja pääsi YIT:n Helsingin Loggian työmaalle kesätöihin. Kaksi kesää saneeraustyömailla töissä ollut Apell oli kovin iloinen saadessaan kuulla, että tänä kesänä häntä kutsuu oikea talonrakennustyömaa.

Ilman verenperintöä ei tämäkään nuorimies olisi päätenyt alalle. Toisen vanhemmista on ollut rakennustyömailla jo pitkään töissä ja nuoren miehen suvusta löytyy muitakin alan ammattilaisia.

– Varsinkin tänä kesänä olen huomannut sen, että kyllä työtä tekemällä oppii kaikista parhaiten. Olen päässyt tekemään monenlaista. Työtehtäviini on kuulunut muun muassa parvekkeiden eristämistä, lattioiden hiontaa ja kittaus- ja tasoitushommia, viimeistä työpäiväänsä Loggian työmaalla viettävä Apell kertoo.

Mukavat ja avuliaat työkaverit ja pomot saavat nuorukaiselta erityismaininnan.

– Ilman helposti lähestyttäviä pomoja ja leppoisia työkavereita ei tämä ala tuntuisi yhtään niin muka-

”Pelkkä siivoustyön teettäminen ei ole kesätyöntekijän kannalta oikein”

valta ja omalta. Työporukalla on tosi iso merkitys työssä viihtymiseen, sanoo nuorimies.

Loggian työmaamestari **Jouko Ylenius** on tyytyväinen tämän vuoden kesätyöntekijöihin.

Asenteet ovat tiukassa

Työmaamestariksi tulevaisuudessa valmistuva Häyrinen ihmettelee joissain piireissä vallitsevaa asennetta, ettei nainen voisi olla mestari.

– Monet nuoret ovat sanoneet minulle, etten voi naisena tulla neuvomaan miestä miesten töissä. Mielestäni tämä on kummallinen asenne. Totta kai voin! Tuollaisesta lausahduksesta tulee enemmänkin sellainen fiilis, että on ”pakko tehdä se”, jotta voi huojuttaa vanhanaikaisia roolimalleja, sisuuntunut Häyrinen sanoo.

Häyrinen ei omien sanojensa mukaan halua sellaiseksi mestariksi, josta puhutaan selän takana paskaa, vaan reiluksi ja jämäkäksi ammattilaiseksi, jonka sanaan voi luottaa.

YIT ja Lauttasaaren työmaa saa Häyriseltä vain positiivista palautetta. Erityisen iloinen hän on siitä, että on päässyt tekemään monipuolisesti eri ihmisten kanssa töitä. Työtehtäviä ei ole vain ”nakitettu”, vaan hän on saanut runsaasti myös perehdytystä ja neuvontaa eri työvaiheissa.

– Kaikista parasta on se, että työ-kaverit eivät pelkästään tee töitä, vaan he kertovat, miksi mikäkin vaihe tehdään ja mikä merkitys työvaiheella on kokonaisuuden kannalta, Häyrinen kiittelee.

Kesätyöntekijöiden ymmärrys työturvallisuutta kohtaan on kuluneen kesän aikana ottanut aimo harppauksen eteenpäin. Tulevat ammattilaiset ovat oppineet katsomaan työmaan vaaroja aivan eri silmin.

– Aikaisemmin ei tullut pohdittua sitä, mitä voisi tapahtua, jos tekee jonkun asian väärin. Nyt vihdoinkin ymmärrän, kuinka pienikin virhe voi moninkertaistua, Häyrinen kiittelee. ■

Hei rakentaja! Nyt on monta hyvää syytä tulla

LOMALLE

Hotelli Siikarantaan.

Vuonna 2015
hotellivuorokausi vain

28€ hlö/vrk/2 hh

Sis. aamiaisen ja päivällisen.

Vietä ihana kesäloma
Hotelli Siikarannassa!

Tule nauttimaan ja kokemaan:

- Uusitut ranta- ja allassaunat
- Hieronta- ja kosmetologipalvelut
- Uusi A la Carte -lista
- Ulkona liikkumisen riemua
- Nuuksion kansallispuiston upeat maisemat

Etuhintaa koskee myös perheenjäseniä, 6 -16 v. lapset puoleen hintaan samassa huoneessa vanhempien kanssa. Etu koskee Rakennusliiton työssä olevia ja työttömiä jäseniä, jäsenkortti esitettävä saapuessa. Yhden hengen huoneliisa 20 €/vrk. Rakentaja-veteraani jäsenille tarjoushinta 48 €/hlö/vrk/2 hh sisältäen aamiaisen ja päivällisen.

Uutta Siikarannassa! Hyvinvointihoidot, kysy lisää p. (09) 867 971

HOTELLI SIIKARANTA

NARUPORTINTIE 68, 02860 ESPOO | PUHELIN (09) 867 971
MYynti@SIIKARANTA.FI | WWW.HOTELLISIIKARANTA.FI

Dustcontrol Technology for Healthy Business

'Tunne Trombin teho'

Uutuus

DC Tromb 400

Uusi, yksivaiheinen pölynerotin hyödyntää maksimaalisesti ilman voiman – 400 m³/h puhdasta työn iloa! Kompakti, kestävä, varustettu tehokkaalla suodatinpuhdistuksella sekä Hepa H-13 suodattimella.

RAKENNUSMITTAUKSEN LINJA 2.11.15 – 27.5.16

- * Mittausohjelmat mMies (3DWIN)
- * Työmaamittaus
- * Koordinaatistot
- * Mittaus ja kartoitus
- * Työharjoittelu

KOULUTUKSEN HINTA:

860 € (sis. opetuksen, lounaan ja iltapäiväkahvin)

LISÄTIETOJA:

Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET:

kurssit@kio.fi tai p. 09 276 2778

KILJAVAN OPISTO

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava p 09 276251
www.kiljavanopisto.fi, kurssit@kio.fi

3D-tulostin sylkee vaikka kokonaisen talon

Maija Ulmanen

O n helteinen elokuun alkuiltä Helsingissä sijaitsevassa **Alexi Auerin** asunnossa on tukahduttavan kuuma. Kuuma on myös Suomen suurimmalla yksityisen henkilön omistuksessa olevalla 3D-tulostimella. Kone tulostaa miniatyyripölyä kuin viimeistä päivää. Kerro meille SRV:n REDIn työsuojeluvaltuutettu, mitä tarkoittaa 3D-tulostaminen?

– Se on uudenlainen tapa valmistaa asioita digitaalisista malleista mekaanisin keinoin, tiivistää Auer.

Itse FDM-mallin tulostin, joka valmistaa kerros kerrokselta tulos-

tetta, on yksinkertaisen näköinen laitos. Tulostuksen pääjehu, kelkka, liikkuu x- ja y-akselilla pedin päällä. Kun kelkka on tehnyt valmiiksi yhden kerroksen, laskee peti juuri sille määritellyn parametrin verran. Tästä voimme päätellä, ettei ilman sähkötekniikan ja mekaniikan tunte-
musta hommasta selvittäisi.

Aina teknisistä asioista kiinnostunut Auer ei ole projektissa yksin, vaan hänen aisaparinaan on lapsuuden ystävä, diplomi-insinööri ja väitöskirjaansa valmisteleva **Antti Kestilä**. Uraauurtavasta teknologiasta kiinnostuneet kaverukset seuraavat aktiivisesti, mitä alalla tapahtuu.

– Meidän mielestämme on tär-

keää pysyä teknologisessa kehityksessä mukana. 3D-tulostuksessa on juurikin kyse tästä. Tämä on juuri oikea aika lähteä mukaan leikkiin, jos aikoo tehdä jotain suurta tämän parissa. Sitten kun 3D-tulostuksesta tulee arkipäivää, on juna jo mennyt bisnesmielessä, Kestilä sanoo.

Rahoitus kasaan

Kun kiinnostus 3D-tulostukseen oli syttynyt toden teolla, puuttui tulevalta tutkimuskohteelta vain rahoitus. Auer näki eräänä päivänä noin vuosi sitten ilmoituksen Helsingin Sanomissa, jossa Huonekalusäätiö ilmoitti ilosanoman apurahan hakumahdollisuudesta. Ainoana hakukriteeri-

nä oli, että tutkimuksen täytyy edistää alan teknologisia innovaatioita.

– Laitoimme viisaat päämme yhteen ja rupesimme miettimään, että ”Hetkinen, puutahan pystyy 3D-tulostamaan”.

Auer ja Kestilä eivät pitkään miettineet. Tilaisuuteen oli tartuttava. Eikä aikaankaan, kun apuraha mahdollisti tulostimen tilauksen Yhdysvalloista. Tieteellisen tutkimuksen aihe on 3D-tulostamisen mahdollisuudet puusepänteollisuudelle. Viime vuoden lopussa miehet raportoivat tutkimuksen tulokset säätiölle. Jatkoapuraha irtosi sillä, että he sitoutuivat tutkimaan tulostamiseen käytettäviä materiaaleja ja vuoden loppuun mennessä tavoitteena on tulostaa kokonainen huonekalu.

– Ei me ihan mitään kokonaista sohvia saada tällä tulostettua, mutta mahtavat mahdollisuudet on tulostaa jotain osissa; jalat ja istuinosa erikseen, Kestilä kertoo.

Eriyisen innoissaan miehet ovat siitä, että 3D-tulostaminen mahdollistaa sellaisten muotojen tekemisen, joita ei pystyisi tekemään käsin. Internet on pullollaan toistaan hienoimpia kuvia ja malleja siitä, mitä tulostaminen on mahdollistanut. Eräs huonekalusuunnittelija on esimerkiksi matkinut puun solukkoa.

Täysin mutkatonta ei tulostaminen kuitenkaan ole, vaan se vaatii sinnikkyyttä.

– Aina uutta juttua tulostaessa joutuu miettimään, miksi tämä meni näin? Missä mentiin vikaan? Miten asia voidaan korjata, jotta lopputulos olisi haluttu? Se tässä ehkä onkin kaikista kiehtovinta, tutkiminen ja virheistä oppiminen, hajamieliseksi professoriksi itseään luonnehtiva Auer sanoo.

Kaverukset kertoivat nähneensä vastikään tv-ohjelman, jossa puhuttiin 3D-tulostamisesta. Siellä eräs toimitusjohtaja oli verrannut, että tällä hetkellä tulostuksessa ollaan Commodore 64 -tasolla, mikä on varsin osuva kuvaus. Teknologiseen kehitykseen kuuluvat eteenpäin menevät sykähdykset ja tällä hetkellä ollaan tasolla, jossa voidaan tulostaa muutamia värejä.

– Tulevaisuudessa tapahtuu värien ja materiaalien kehityksen lisäksi se, että tulostimet muuttuvat entistäkin tarkemmiksi mikrometritasolla. Prosessointikyky myös kasvaa eksponentiaalisesti, niin kuin esimerkiksi tietokoneiden kanssa tapahtui aikoinaan. Voisin arvaillla, että parinkymmenen vuoden sisällä nähdään ällistyttävää kehitystä, Kestilä listaa.

– Tällä hetkellä pystytään tulostamaan kokonaisia taloja ja ruokaa. Tulevaisuudessa jopa ihmislimiä. Minua totta kai oman ammattini puolesta kiinnostaa se, kuinka tulostamista pystyttäisiin käyttämään hyödyksi rakentamisessa. Tietenkin siinä tulee mieleen ajatus, onko 3D-tulostaminen uhka vai mahdollisuus rakennusteollisuudelle? Vastaukseni on – kumpaakin. On kuitenkin muistettava, että rakentajaa ei korvaa mikään. Rakentajan paikka vain muuttuu, Auer kiteyttää. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

Rekisteröidy ilmaiseksi osoitteessa:

WWW.PALKKAUS.FI

 Rakennusliitto

palkkaus.fi

Reiluutta reissutyöläisten verotukseen

Verotuksesta ja verojen kiertämisestä on viime vuosina riittänyt puhetta. Pimeiden palkkojen maksamisesta on tehty vaikeampaa muun muassa veronumeron ja palkkojen ilmoitusvelvollisuuden myötä.

Suomessa oli työttömiä työnhakijoita tämän vuoden toukokuussa noin 330 000. Kun lukuun lisätään erilaisilla työllistämistoimilla työllistetyt, niin todellinen työttömien määrä on noin puoli miljoonaa. Miten verotus- ja työllisyysasiat liittyvät toisiinsa? Monellakin tavalla, mutta haluan kiinnittää huomiota yhteen nimenomaan maanrakentajia koskevaan asiaan.

Maanrakennusalan työntekijöistä 25–30 prosenttia tekee varsinaista matkatyötä. He siis reissaavat ympäri maata. Pahimmillaan matkaa kotoa työpaikalle saattaa kertyä yli tuhat kilometriä. Maa- ja vesirakennusalan työehtosopimuksessa on määräykset siitä, miten matkatyötä tekevälle korvataan kohonneita kustannuksia, joita hänelle aiheutuu näistä matkoista ja asumisesta vieraalla paikkakunnalla. Työehtosopimuksen määräykset on yritetty rakentaa siten, että ne olisivat verovapaita. Ongelmaksi ovat kuitenkin muodostuneet verottajan muuttuvat käytännöt ja verovalmistelijoiden erilaiset tulkinnat.

Varsinaista matkatyötä tekeväille korvataan työehtosopimuksen mukaan kodin ja työpaikan väliset matkat työmaan alkaessa ja päättyessä sekä vuosiloman ja muutamien juhlapyhien yhteydessä. Muut matkakulut työntekijä voi periaatteessa vähentää verotuksessa. Tähän on kuitenkin olemassa poikkeuksia. Yksineläjältä näitä ei hyväksytä ja avoliitossa asuviltakin vain, jos on yhteisiä lapsia. Myös eri verovirkailijoiden omat tulkinnat saattavat niitä hylätä. Yksi esimerkki tällaisesta tapauksesta: Työntekijät kulkivat samalta pohjoisen paikkakunnalta samalle etelän paikkakunnalla töihin. Molemmat olivat perheellisiä. Toiselle viikonloppumatkat hyväksyttiin, toiselle ei. Verovalmistelijoina oli kaksi eri henki-

lää. Toki oikaisuvaatimuksen jälkeen hylätytkin matkakustannukset hyväksyttiin. Tämä aiheutti vain turhaa työtä.

Työntekijöille maksettavat päivärahat ovat olleet vuosia verottajan erityisen kiinnostuksen kohteena. Olisihan kamaa, jos vahingossa maksettaisiin yksi ylimääräinen päiväraha. Viimeisin kummajainen on tämä reissumiesten asuntoedun verotus. Kun kahdeksan työntekijää asuu homeelta haisevassa rintamamiestalossa keskellä ”ei mitään” ja tekee 10–12 tunnin työpäiviä, on siinä asuntoetua kerrakseen.

Reissutyötä tekevästä ei pidä tehdä veroista vapaata säätyä, vaan heitä tulee kohdella oikeudenmukaisesti, jotta heidän kannattaa kulkea tuhat kilometriä työn perässä. Väitän, että mikäli verottaja olisi samalla innolla puuttunut pimeinä maksettuihin palkkoihin kuin reissumiesten päivärahoihin, niin harmaan talouden torjunta olisi paljon pitemmällä kuin nyt. Työn perässä juokseminenkin loppuu, mikäli siitä aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia ei työntekijälle saa korvata. Tässä on työllisyyden ja verotuksen välinen yhteys.

Kesä on ollut harvinaisen sateinen ja olettaa sopii, että syksyä kohden sateet vain lisääntyvät. Tämä tarkoittaa sitä,

että normaalisti stabiili maaperä saattaa muuttua hyvinkin arvaamattomaksi. Suomessa sattuu lähes vuosittain kuolemaan johtaneita tapaturmia kaivantojen sortuessa. Kaivannon ei ole tarvinnut olla korkea, vaan jopa vain hieman yli metrin korkuisissa kaivannoissa on sattunut vakavia tapaturmia. Kaivanto tulee kaivaa riittävän loivaksi, jotta siellä voidaan työskennellä turvallisesti. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee kaivanto tukea. Kun nämä kaksiasiaa ovat kunnossa, voi kaivannoissa työskennellä turvallisesti. Millään työllä ei ole niin kiire eikä mistään työstä makseta niin paljon, että sen vuoksi kenenkään kannattaisi vaarantaa terveytensä. ■

Matti Korhonen
työehtotoimitsija

Lähes puolen vuosisadan raudoittamisen jälkeen sopii juoda parvekekahveja vaikka keskellä päivää.

Melkein puoli vuosisataa raudoittajana – ja terveenä eläkkeelle!

Esa Tuominen

Raudoittajana tuulessa ja tuis-kussa 46 vuotta ja 65-vuotiaana eläkkeelle. Tällaiseen saavutukseen on yltänyt jyväskyläläinen **Yrjö Poikolainen**, jolle syyskuussa tulee täyteen pyöreät 70 vuotta.

Eikä tässä vielä kaikki: Poikolaisen lähes puolivuosisatainen työura sujui ilman työtaturmia tai työttömyyttä. Vain armeija-aika katkaisi raudoittajan pitkän työputken hetkeksi.

– Hyvin se meni, ei voi valittaa, eläkepäiviään kerrostalokaksiossa viettävä Poikolainen tuumaa rauhalliseen tapaansa.

Raudoittaja ja laudoittaja

Yrjö Poikolainen valmistui 19-vuotiaana nuorukaisena silloisen Ammattienedistämislaitoksen betonilaudoitus- ja raudoituskurssilta vuonna 1964. Näistä kahdesta hän valitsi elämäntyökseen jälkimmäisen.

– Silloin nuorena jaksoi painaa hommia. Ja töitä löytyi aina, jos ei yhdestä niin sitten toisesta firmasta.

Poikolainen laskeskelee, että hänen verokirjansa on ollut 14:n tai 15:n rakennusfirman palkanlaskijalla. Viimeiset 18 vuotta kuuluivat Lujatalon leivissä. Eläkkeelle siirtynyt raudoittajaansa Lujatalo muisti komealla kaapin päälle sijoitettavalla kellolla.

Kun Poikolainen ajelee autollaan pitkin Jyväskylän katuja, viittaa hän kädellään yhteen jos toiseenkin rakennukseen:

– Tuollakin olin raudoittamassa...ja tuolla...ja tuolla...

Helpompaa olisi melkein luetel-

la, minkä jyväskyläläistalon betonissa ei ole Poikolaisen kiinnittämää rautaa.

– Silloin aluksi ei ollut mitään ontelolaattoja vaan valuholveja. Kaikki piti raudottaa irtorautoista. Verkot tulivat joskus 1970-luvun alussa ja ne nopeuttivat tekemistä.

Poikolainen on raudoittanut niin harjateräksellä, i-palkilla, u-palkilla kuin rataiskollakin. Parhaimmillaan on, esimerkiksi Jämsänkosken paperitehtaalle, mennyt 32 millimetristä harjaterästä.

– Ensin alkuun ei kaikkia taivu-

Valkeakosken asfalttiasema on mutkaisen tien päässä, keskellä maaseutua.

Asfalttia keväästä talveen

Lemminkäisen asfalttiasemalla Lempäälässä riittää kiirettä tänäkin kesänä.

Johanna Hellsten

Lemminkäisellä on Valkeakoskella asfalttiasema, joka toimittaa asfalttia isolla säteellä aina Akaalle, Toijalaan, Kangasalalle, Ruovedelle, Ylöjärvelle ja Ikaalisiin, Nokialle, Lempäälään, Tampereelle ja Urjalaan asti. Seuraavaksi lähin Lemminkäisen oma asema löytyy Hämeenlinnasta.

Vuosi alkoi kohtuullisesti touko-kuun alussa ja tilauskanta on hyvä. Lemminkäinen on voittanut paikallisia isompiakin urakoita.

– Suunnilleen saman verran on ollut tänä vuonna hommia kuin viime vuonna. Ehkä vähän enemmänkin, mutta sen tietää vasta marraskuussa, vaakaaja **Hannu Leppänen** sanoo.

Moni rakentaja herää vasta syksyllä siihen, että asfalttia pitäisi saada. Silloin on paljon erityisesti pieniä toimituksia. Isompiakin silloin tällöin.

– Uutta kauppaa rakentavalle kauppiaille on elintärkeää, että kauppa on saatava jouluksi auki ja parkkipaikkaan olisi saatava asfaltti, vaikka lunta jo sataa, aluepäällikkö **Mika Häkli** kertoo.

Asfalttiasema onkin usein sään salliessa auki marraskuulle saakka.

Kymmenen vuotta sama työkaveri

Lappalainen tuli asfalttialalle ja Lemminkäiselle ensimmäisen ker-

ran vuonna 1987. Hän oli lapiohommista asfalttiporukan mukana.

– Se, miten päädyin asfalttiasemalla, oli sattumien summa. Edellinen asemanhoitaja vaihtoi työpaikkaa ja minä menin tilalle vuonna 1989, Leppänen kertoo.

Toinen aseman koneenhoitaja, **Tero Korkeamäki**, aloitti myös asfalttihommissa jo 1970-luvulla.

– Olin muun muassa Hakalla töissä ja sitten yrityskaupan myötä päädyin Lemminkäiselle 1990-luvulla.

Valkeakosken asfalttiasema on ollut samalla paikalla vuodesta 1989. Miehet ovat tehneet yhdessä töitä kymmenisen vuotta. Asemanhoitajat tekevät kaikki kaikkia töitä.

– Kyllä me vielä kuitenkin puhumme toisillemme, Korkeamäki sanoo naureskellen.

– Kiireen keskellä kuitenkin helpottaa, kun ei tarvitse niin paljon kommunikoida, kun tuntee toisen, hän jatkaa.

Neljäntenä asemalla työskentelevä laborantti tekee pääosin omia hommiaan. Hän ottaa päivittäin useita näytteitä massasta ja tutkii näytteet paikan päällä laboratoriossa. Siihen velvoittavat sekä CE-merkinnät, että tilaajien vaatimukset.

Mitäs sitten, kun syksyn flunssa-aalto iskee ja aseman kolmesta pyörittäjästä kaksi onkin yhtä aikaa sairaana?

– Kyllä tätä pystyy hetkellisesti

yksikin mies pyrittämään, Korkeamäki sanoo.

Kesätyöntekijöille ei itse asfalttiasemalla juuri tilaa ole. Muutenkin nyt – vähän huonompina aikoina – kesätyöntekijöitä on levitysporukoissakin vähemmän.

– Kesätyöntekijöitä ei tosiaan ole tarvittu ihan niin paljon. Toisaalta tämä riippuu vähän siitä, mitä kesätyöntekijällä tarkoitetaan; osa on töissä harjoittelijan nimellä yhden kauden ja ura voi jatkua toisissa tehtävissä. Kesätyössä tai määräaikaistena voi käydä samoja ihmisiä kymmenen vuotta. He jatkavat usein marraskuulle asti. Väen määrä toki vähenee syksyä kohden, Häkli kertoo.

Töitä tehdään noin viisi kuukautta tehdään täydellä miehityksellä.

Lemminkäisellä nyt puolet seudun urakoista

Haastattelupäivänä sää on kaunis ja aurinkoinen. Tälle kesälle tyypilliseen tapaan keli saattaa kuitenkin äkkiä kääntyä aivan toisenlaiseksi; vettä tulee kuin aisia ja kylmä tuuli vihmoo. (Niin myös tapahtui myöhemmin päivällä, kun kävimme katsomassa Vuoreksessa levitysporukan hommaa.)

– Asfalttoinnin suunnittelu on silloin vaikeampaa, erityisesti kun tehdään uutta asfalttia vanhan päälle. Uuden asfaltin tarttuvuus vanhaan pintaan heikkenee, jos väliin pääsee vettä, Häkli kuvaa.

Sen sijaan uuden tien teko murskealustalle ei tuo samanlaisia ongelmia, sillä vesi imeytyy murskeen

Hannu Lappalainen päätyi asfalttiasemalle sattuman kautta.

Tero Korkeamäki on ollut asfalttihommista jo 1970-luvulta lähtien.

Tehtaassa on välttytty ylimääräisiltä seisokeilta. Kaikki pelaa kuten kuuluu.

läpi syvälle maahan, kunhan sitä nyt ei aivan nilkkoihin saakka ole. Melkoinen höyry asfaltoidessa silloin kyllä nousee.

Valkeakosken asfalttitehtaan maksimikapasiteetti on 5 000 tonnia vuorokaudessa. Vuosituotanto riippuu siitä, miten isoja urakoita on meneillään vaihdellen 100 000 ja 150 000 tonnin välillä. Pääosa tuotannosta menee Lemminkäisen asfalttiporukoiden omaan käyttöön.

– Aika vähän menee ulkopuolisille. NCC:llä on Nokialla oma tehtaansa ja Asfalttikympillä omansa Orivedellä, Leppänen sanoo.

– Nyt on muun muassa ELY-keskuksen työmaa Vesilahdella ja Tampereen kaupungilla meneillään isompia urakoita.

Lemminkäinen urakoi alueella tänä vuonna noin puolet kaikista asfalttihommista. Seudun kokonaismarkkina on noin 300 000 tonnia.

– Tietysti se riippuu siitä, mikä toimija saa alueelta isompia urakoita. Meillä on joitakin isoja urakoita, muun muassa Pirkanmaan ELY-keskuksen 30 000 tonnin urakka nyt meneillään, Häkli kertoo.

Haastattelupäivänä näyttää siltä, että rekkaa ajaa asfalttiaseman pihaan jatkuvasti.

– Tämähän on itse asiassa hiltainen päivä! Kiireisimpinä päivinä rekkoja ajaa pihaan kymmenen minuutin välein, Lappalainen kertoo.

Tekniikka helpottaa

Miehet kun ovat olleet pitkään alalla, on pakko kysyä, miten työ asfalttiasemalla on aikojen saatossa muuttunut?

– Hommat ovat muuttuneet siistimmiksi. 10–15 vuotta sitten asemille tuli tietokoneet käyttöön, itse rautahan ei hirveästi ole muuttunut, vaikka ohjaus onkin, Korkeamäki kertoo.

Korkeamäen mukaan tietokoneohjelmat ovat helppoja käyttää ja ne oli mahdollista omaksua nopeasti.

Kameroiden tulo ohjaamoihin vähentää juoksemista ympäri asemaa. Kymmenisen kameraa näyttää koko ajan, mitä asemalla tapahtuu. Niistä näkee, jos prosessissa on jokin menossa pieleen.

– Seisokkeja on tullut kyllä hyvin harvoin aseman toiminnan aikana. Iso huolto tehdään talven aikana, kun asema on kiinni, pienempiä huoltoja lähes koko ajan, Korkeamäki kertoo.

Asema myös pärjää turvallisuuden osalta hyvin.

– Täällä ei ole ollut mitään hässäkkää pitkään aikaan. Pitää aina muistaa, että jos liike ohittaa ajatuksen, ollaan vaarallisella tiellä, Korkeamäki muistuttaa.

Korkeamäen mukaan rekatkaan eivät ole törmäilleet tehdasalueella, eikä kukaan ole jäänyt kulkuneuvojen alle. ■

Maarakennus- ja ympäristönhoitokoneiden messut

10.–12.9.2015

Hyvinkään lentokenttä

MAXPO

KONEET KAIKISSA
KOKOLUOKISSA

UUTTA:
PUU- JA BIOENERGIA-ALUE

TIETOA, TYÖNÄYTÖKSIÄ
JA VIIHDETTÄ

CRAZY MIKE &
DUUDSON SHOW

SE ON
KONE!

Avoinna to 10.9. ja pe 11.9. klo 9–17 ja la 12.9. klo 9–16.

Sisäänpääsy kutsukortilla tai maksamalla pääsylipun 10 €.

Alle 15-vuotiaat ilmaiseksi (vain aikuisen seurassa).

www.maxpo.fi

Järjestäjä:

Messukeskus

Mediayhteistyössä:

koneporssi.com

MURROT OVAT LISÄÄNTYNEET HUOMATTAVASTI, KODIT EIVÄT OLE TURVASSA!

EIVÄT MYÖSKÄÄN SYTYTINTEN JA BENSIININ KANSSA HÄÄRIVILTÄ!

PYSÄYTTÄVIÄ

KARVAI-NEN MIES

SINFONIA

TÄNÄÄN PYYDETTY-JÄ!

PA-PEIL-TA

SA-DAS OSA

HRUŠ-TŠOV

JOEN-HAA-ROJA

HIUK-KASIA

PUU

TAPIO

RUOJ-SITAR

SUK-KA

KAAVAN-SITTEN

PANNA-NIMI ALLE

TYK-KÄ

JAL-KINE-MIES

LAN-NOI-TE

SAISIO

RUOJ-SITAR

TEE-MA

KESÄ-MÖKKI

PLUS-PUOLIA

PO-MO

JÄR-VI

ARVO

TYÖN-LO-MASSA

EX-PANKKI

TURUN SEURA

RESERVI

SUKULA VAIHTERA-LEIPÄ

SÄÄ-DÖS

VÄIKEA URAK-KA

SÄÄ-DOK-SIA

TEKI VOITTO-TANGON 2015

AINA

RIK-KAITA

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

6	7		4	9	5	
9				8		
		1	5			3 9
		4	6			9 3
5				3		
3	9		7	4	6	
2				6		
		9	4			5 7
		3	9			6 2

			7	8		
	9	4		5		7
	8				2	3
4	1					
8						5
					6	8
	4	6			7	
	3	7		4	9	
			4	2		

	2				4	
1			3			9
			7	2		
				4		
	4	6		7	2	
		9				
			9	8		
8			5			3
	7					6

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24

www.sanaris.fi
Erkki Vuokila

4	2	15	12	2	9		21		13	21	20	20	2	15		2		1	
5		5		13	2	2	4	21	2	15		13		2	18	23	13	22	2
13	8	8	1	22	15		9		12	22	20	22	20	22		12		2	
6		15		19	2	13	5	1	9	7		12		4	13	7	24	18	22
5	13	8	18	21	18		15		1	7	15	15	11		18		22		
9	22	18	17		21	3	5	15		22		2		12	11	7	15	9	22
	9		4	2	18	2	9	2	13	2	2	15	15	22		10		15	
6	17	15	8	9		11		22		15	3	2	22		4	22	1	22	15
2		11		10	2	15	22	18	21	2	15		22	15	17	2	11	15	7
19	2	12	9	7	18		22		20	12	2	18	9		12		18		18
7		3		23	2	14	13	21		11		15	7	1	2	4	4	2	
14	2	18	16	7		22		4	11	10	10	2		1		4		24	
	5		22		12	5	9	17	15		2		22	4	17	12	2	6	2
9	5	13	24	22	2		13	22	20	15	2	15	2		2		17		
	18		7		4	5	5	15	22		6		6	11	16	22	15	3	
1	22	3	2	1	11	11		24		23	12	2	16	11		22		21	
2		11		21		22	3	2	18	2	9		11	1	7	4	2	9	
3	22	23	23	22	18	9		1		12	17	15	22	15		22		11	
4		7		13	4	2	2	1	7		22		15	7	16	21	15	2	
2	9	15	2	22	12	21		2		13	22	18	6	2		2		7	

Iltayön näkymä Narvassa. Narvajoen rajasilta ja Viron ja Venäjän tulliaseman jonot.

Itä-Virumaan tenhoa

Toivo Koivisto

Viron matkat kannattaa suunnata perinteistä Tallinnaa pitemmälle joko omalla autolla tai julkisilla bussivuoroilla. Virossa on monia kiinnostavia kohteita muutaman tunnin päässä pääkaupungista.

Kesäkorvalla osallistuin harrastajavalokuvaajaryhmän matkalle Itä-Virumaan pohjoisosaan. Retkemme vetäjinä toimivat Virossa jo vuosia asunut luontokuvaaja **Mikko Tiittanen** ja **Katrin Heinsaari**.

Kävimme kuvaamassa Kundan niemellä Toolosen ritariinnanraunioita. Linna oli jo 1700-luvulla tuhoutunut. Seurasimme tuhansien hanhiparvienvaihtojen muuttovalmisteluja läheisellä lahdella.

Kohtlan kaivosmuseossa tutustuimme palavan kiven kaivuun historiaan. Tuota arvokasta öljyluskekeiveä louhittiin vain 8–70 metrin syvyydestä valtaiset määrät. Kuljimme pienen matkan

kaivosjunalla ja kuulimme entisen kaivosmiehen kertomuksia työoloista kaivoksessa.

Lähialueilla on valtavat, jopa sata metriä korkeat tuhkamäet jäljellä kaivostoiminnasta. Osa mäistä on maisemoitu puuta istuttamalla ja eräälle rinteelle on perustettu laskettelukeskus ja motocross-rata.

Palavankiven louhinta on aloitettu 1930-luvulla ja jatkuu muualla Virossa edelleen. Maan energiantarpeesta 80 prosenttia tulee louhinnasta. Nykyisellä kulutuksella sitä riittää sadaksi vuodeksi.

Kuremäen tuntumassa oleva Moskovan Patriarkaatin alaisuuteen kuuluva Pyhitsan nunnaluostari oli mielenkiintoinen kohde. Tosin nunnat eivät tykänneet, kun 30 kuvaajaa alkoi yhtä aikaa kuvata. Eräs heistä sanoi että ”jos ottaa pari kuvaa, niin ei siinä mitään, mutta puoli tuntia on jo liikaa”. Kauti kirkossa oli sisäkattoremppa käynnissä ja lähirakennuksissa oli telineitä ja rakennusfirman miehiä peruskorjauksissa.

Korjausta ja infraa EU:n tuella

Viron tiet ovat yllättävän hyvässä kunnossa ja töitä tehdään EU:n tuella. EU:n kylttejä näkyi silta- ja rampppyömailla joka puolella. Tuulimyllypuistoja oli muutamia. Eräässä laskin olevan 18 myllyä. Yhdessä oli tuulimyllyn moottori palanut ja Pekka Niskan nosturi näkyi korjausmiesten apuna olevan.

EU:n tukemia vanhojen rakennusten kunnostuskohteita näkyi myös useita. Monesta huomasin että hommat olivat olleet pysähdyksissä pitemmän ajan, ehkä määrärahat olivat loppuneet. Narvan uuden tulliaseman rakennuksia viimeisteltiin ja Suomalaisia Kartanokivi-katukiviä oltiin juuri laittamassa paikoilleen.

Suomenlahden rannalla sijaitseva Sillamäki oli suljettu uraanikaivoskaupunki 1947–1991. Nykyisin siellä on parhaiten säilynyttä Neuvostojen 1950-luvun jälkeistä arkkitehtuuria.

Narva on Viron itäisin kaupunki EU ja Naton ja Venäjän rajakaupunki. Katselin iltamyöhällä rajalla olevan sillan liikennettä. Molempiin suuntiin

Sillamäen vankat kivitalot Neuvostoliiton ajoilta seisoivat tukevasti pystyssä. Kaupunki perustettiin vuonna 1947 uraaniteollisuuden tarpeisiin.

EU on tukenut jo vuosikymmeniä useita Viron rakennus- ja tiekohteita.

oli menossa isoja rekka-autoja. Myös kävellen ja polkupyörillä siltaa ylitti ihmisiä. Näkyi myös lapsiperheitä. Toisella puolen jokea on aivan rannan tuntumassa omakotiasutusta.

Seuraavana aamuna kiertelin kuvaamassa rajalinjan ympärillä ja kapean vuolaasti virtaavan Narvajoen toisella puolella näkyi venäläiseen tapaan runsaasti kalastajia rannoilla. On helppo uskoa, että molemmin puolen rajalinjaa on tuttavita ja sukulaisia sekä perheenjäseniä niiltä vuosikymmeniltä kuin Viro kului vielä Neuvostoliittoon.

Itä-Virumaa on varteenotettava matkailukohte. Kulkuyhteydet ovat mutkattomat. Menovesi Nesteen huoltoasemalla maksaa 1,13 euroa litra. Kieliongelmaakaan ei ole järin vaikea. Aina löytyy paikallisia, jotka auttavat vain soomea puhuvaa ja muiden kielten osaajia on runsaasti. Kännyt ja maksukortit toimivat hyvin. Paljon on Itä-Viron alueella rakennettu ja peruskorjaustarvetta on runsaasti. Matkamme päättyi sunnuntaipäivänä ja huomiotani kiinnitti monella rakennustyömaalla töissä olevat reippaat duunarit. ■

Faktaa

- Narva on Viron kolmanneksi suurin kaupunki, jossa on asukkaita 59 049 (2014). Heistä venäjänkielisiä on 93 prosenttia.
- Tallinnasta on Narvaan matkaa 212 kilometriä, Narvasta Pietariin 155 kilometriä.
- 77 kilometriä pitkä Narvajoki laskee Viron suurimmasta järvestä Peipsijärvestä Suomenlahteen.
- Narvassa sijaitsee Narvajoen länsirannalla Hermanninlinna ja itärannalla Venäjän puolella livananlinna.
- Sillamäki on perustettu vuonna 1947. Se oli suljettu uraaniteollisuuskaupunki vuoteen 1991 asti.
- Palavankiven louhinta kattaa Viron energiantarpeesta 80 prosenttia.

Kemijoen uoman pato on komea kuvauskohde.

Matkalla Kemijärven festareilla ja Lapin tunturimaisemissa

Kari Halkola

Tulin yhtenä valituksi Suomen Hostellijärjestön järjestöreissaajaksi ja tein matkakertomuksen reissultani Kemijärvelle ja Leville 3.–6. heinäkuuta.

Lähdimme matkaan kohden Kemijärveä Oulun kupeesta Jäälistä. Ajoreitiksi valitsimme Pudasjärvi-Ranua reitin. Matkan varrella pysähtelimme katselemaan näkymiä. Auttissa pysähdyimme katsomaan ja kuvaamaan vanhan Kemijoen uoman kauneuspatoa. Seuraava kuvauskohde oli Kemijoen Seitakorven Suomen suurin ja tehokkain vesivoimalaitos.

Festaritunnelmissa Kemijärvellä

Illalla saavuimme perille Kemijärven keskustassa sijaitsevaan Lohen lomakeskukseen. Alueella sijaitsee hostellin lisäksi monenlaista majoitusvaihtoehtoa. Paikka on todella kaunis ja sijainti on ihanteellinen, koska tarvittavat palvelut löydät aivan lähituntumasta. Pöyliöjärvi tarjoaa mahdolli-

suuden kalastukseen ja veneitä on vuokrattavana hostellin rannassa. Kävimme Kemijärven Yöttömät Yöt -musiikkitapahtumassa. Esiintyjäkaarti oli tasokasta ja tunnelma oli hyvä. Soitto alkoi jo päivällä hyvissä ajoin ja loppui noin yhdeltä yöllä. Minkäänlaisia järjestyshäiriöitä ei alueella näkynyt tapahtuvan.

Olimme ensi kertaa hostellissa yöpymässä ja jo heti alkuun huomasimme, kuinka avoimesti ja vuorovaikutteisesti ihmiset siellä käyttäytyvät. Keittiö ja oleskelutilat ovat yhteiset ja on osattava olla luonteva eri tilanteissa. Pysäköinti on kohteessa järjestetty ihan rakennuksen tuntumaan. Hostellin taso on luokitukseltaan keskitasoa, mutta aivan asiallinen hintaansa nähden. Hostellin hyvä sijainti mahdollistaa Kemijärven keskustan palvelujen käytön kävellessäkin.

Tunturimaisemissa ajellen Leville

Kahden Kemijärvellä vietetyn yön jälkeen jatkoimme sunnuntaina matkaa kohden Leviä. Reitiksi valitsimme ajamisen Pyhä- ja Luostotuntu-

rien kautta. Kittilässä matkan varrella sattui olemaan markkinat ja väkeä oli liikkeellä runsaasti. Matkan varrella on komeita maisemia näkyvillä.

Hostelli Hullu Poro sijaitsee Muonioon johtavan tien varrella noin kaksi kilometriä Levin keskustasta. Vastaanotto palvelee Hotelli Hullu Porossa Levin keskustassa. Hostelli Hullu Poron rakennukset ovat uudenveroisia 48 neliön kahden makuuhuoneen tyylikkäästi huoneistoja. Pysäköinti on ihan rakennusten päädyissä ja tavarat on helppo kantaa sisälle. Huoneistoissa on kattavasti varusteltu keittiö, jossa omatoiminen ruuanvalmistus onnistuu mukavasti.

Levin ohjelmatarjonta on runsasta kesälläkin, toki paikka on hiljainen verraten talveen. Nousimme kävellessä Levin pohjoisrinteen huipulle ja lunta oli hieman vielä näkyvillä pohjoisrinteen alaosassa. Ruokailupaikaksi voi suositella ravintola Ämmilää, joka sijaitsee Hullu Poro hotellin vieressä osoitteessa Rakkavaarantie 5.

Hyviä hostellikokemuksia kotiin viemisiksi

Tästä on hyvä minunkin jatkaa eri puolilla maamme sijaitseviin hostelleihin tutustumista. Suositelen samaa myös muillekin matkailijoille, jotka pitävät hieman sosiaalisemmasta majoitusmuodosta. Hostelleista on mahdollista varata yksityisenkin huone tai pelkkä petipaikka.

Jos majoittuu useammin hostelleihin, on kannattavaa hankkia kansainvälinen hostellikortti. Se saa ladattua puhelimeenkin ja saat tuntevan alennuksen joka kerta jo ennestään edullisista majoitushinnoista. Edun saadaksesi käytät varauksessasi hostellien omia varauskanavia.

Kannattaa tutustua kotimaamme tarjontaan asiaan liittyen ja lähteä matkalle reippain mielin!

Rakennusliiton jäsenet saavat Suomen Hostellijärjestön hostelleista 10 prosentin alennuksen. ■

Ensimmäinen kerta hostellissa oli porukalle mukava kokemus. Kemijärven hostellissa yllätti yhteisöllinen tunnelma.

Hostelli Hullu Poron huoneistoissa on kaksi huonetta ja 48 neliötä.

Palikkarakentamisen syntysijoilla

Rakentaako lapsesi muovipalikoista? Entä sinä? Taisit rakentaa ainakin ennen muinoin. Aika moni rakentaa vielä aikuisenakin, ja odottaa malttamattomana, kun jälkikasvu avaa synttäripakettiaan: avaisi jo, jotta pääsen, eikun siis lapsi pääsee rakentamaan!

Kuvat: Irma Capiten

Vierailimme kesälomalla Legolandissa, siinä alkuperäisessä, Tanskan Legolandissa, joka rakennettiin 1960-luvulla Lego-teen lähistölle. Siellä ne sijaitsevat yhä molemmat ja niillä menee lujaa. Lego on pitänyt ihmeen hyvin pintansa tiuhaan vaihtuvien lelumuotivirtausten ja konsolipelien tiimelyksessä.

Legoland sijaitsee Billundissa, Jyllannin niemimaalla, kaukana turistien suosimasta Kööpenhaminasta, joten sinne on menemällä mentävä. Pienehköt tiet johtavat maaseutumaisemien lomitus perille huvipuistoon. On Billundissa lentokenttäkin, joten perille pääsee, ken haluaa. Ja moni haluaa. Tanskan Legolandissa käy vuosittain pari miljoonaa vierailijaa.

17 000 tuntia palikkatyötä

Tässä 140 000-neliöisessä teemapuistossa on monta erilaista aluetta aina merirosvomaasta pingviinien lahteen. On vuoristorataa, kummistulinnaa, autokouluu, safarijunaa, viikinkilavaa, paloautokisaa, 4D-elokuvateatteria, ravintolaa, vesipuistoa, merirosvoluolaa, siis viihdettä ja vimputinta joka lähtöön. Yhdistävänä tekijänä kaikkialla Legot, joita puistoon on uponnut 65 miljoo-

naa kappaletta! Ja joka vuosi syntyy jotain uutta.

Tämän vuoden tulokas on Legoista rakennettu **Luke Skywalkerin** X-wing Starfighter -alus – kaikki Star Wars -fanit tietävät kyllä, mistä on kyse. Satuimme paikalle sopivaan aikaan ja koimme Starfighterin ”matkaanlähdon” jylisevine saundeineen ja savuefekteineen. Kun alusta katselee, on kuin elokuvaan astuisi: se on ”aidon” X-wing Starfighterin kokoinen: kolme metriä korkea ja pituutta ja leveyttä sillä on 13 metriä. Painoa alukselle kertyi 20 000 kiloa ja rakentamiseen kului 5,3 miljoonaa palikkaa. Tätä Lego-

rakennelmaa ei rakentaisi isäkkökaan päivässä tai kahdessa. Aluksen valmisti 32 Legon rakentamisen ammattilasta, joilta kului työhön 17 000 tuntia.

Pieni on kaunista

Kaikkien huvipuistolaitteiden ja vauhdikkaan menon keskellä vaikuttavin kokemus on silti se, mistä Legoland alkoi: Miniland. Minilandissa on satoja miniatyyrirakennelmia miljoonista Legoista. Ne on rakennettu pääasiassa kokoon 1:20. On minitaloja, -linnoja, maalaismaisen pihapiirejä, Alppien huippu vuoristokiipeilijöineen, lentoasemia

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

ja tuulimyllyjä. Joukosta voi bongata tunnettuja rakennuksia Tanskasta ja muualta maailmasta kuten Tanskan kuninkaallisten rokokootyyllisen Amalienborgin linnan ja yhdysvaltalaisen Kennedyn avaruusaseman.

Minirakennusten lomassa kulkee moottoroituja Lego-junia ja -autoja. Siellä näkee kuumailmapallon kohoavan ilmaan ja laivan odottavan kanavassa veden laskeutumista ja porttien avautumista. Minikahviloihin ja -toreille on aseteltu Lego-ukkeleita ja -akkeleita ja kaikkea ympäröi miniluonto: yltympäriinsä kasvaa pikkuruusia, oikeita puita ja kukkia. Legolandin puutarhurit istuttavat huvipuistoon syksyisin noin 70 000 kukkasipulia ja kesän kynnyksellä noin 25 000 kukkivaa kasvia.

Oikeasti, niitä pienoismalleja voisi tuijottaa tuntikausia putkeen! Eikä tämä ole vain aikuisen äiti-ihmisen mielipide, vaan kaikenikäisten näkee katselevan Minilandissa selkä kyyryssä miten ihmeellisiä maailmoita muovipalikoista saakaan aikaan. Monella sormet syyhyävät päästä itsekin rakennuspuuhiin. Lapseni miettivät Legolandin visiittiä myös ammatinvalinnan kannalta: Vähänsä siistiä, että jotkut rakentavat työkseen Legoista! Ja niille vielä maksetaan siitä! ■

Hard'n'horny tarjoilee lämpimiä soundeja pimeneviin ja kylmeneviin iltoihin.

Wigwam: **Hard'n'horny**. Svart Records.

Jyri Vasamaa

Blues Sectionin hajottua syksyllä 1968, päättivät **Ronnie Österberg** ja **Jim Pembroke** pistää uuden bändin pystyyn **First**-yhtyeessä soittaneen **Mats Huldénin** sekä kahden Roosters-miehen, **Jukka Gustavsonin** ja **Nikke Nikamon** kanssa. Yhtyeen nimeksi tuli **Wigwam**. Nyt tämän kokoonpanon ensimmäinen LP *Hard'n'horny* on viimein julkaistu uudelleen. Myös tämän, kuten monen muunkin vinyylilevyn julkaisua jouduttiin siirtämään pariin otteeseen, koska vinyyliin kysyntä on nykyään lisääntynyt kovasti.

Blues Sectionin ensimmäinen, yksinkertaisesti bändin nimeä kantanut LP ja single *Semi-Circle Solitude* olivat olleet musiikillisesti jo täysin kansainvälistä tasoa, jotain Suomesa ennen kuulumatonta. Sitä oli myös Wigwam. *Hard'n'hornyn* ensimmäisessä painoksessa oli hyvin askeettiset kannet. Sekin oli jo pelkästään uutta ja ihmeellistä. Syy tähän ei kuitenkaan lähtenyt erikoisuudentavoittelusta, vaan siitä, että pojat

halusivat levyn ulos ennen joulua ja tekivät kannet itse. Keväällä 1970 julkaistiin levy sitten uusilla, **Auersalon Joran** tekemillä kansilla. Tässä uusintajulkaisussa on nuo molemmat kannet, sekä alkuperäinen tekstiliite, jossa on myös mukana Jimin piirroksiset kakkospuolella seikkailevista maitokuski **Henrystä** ja **Boriksesta**. Vinyylit on mahdollista saada eri värein, joista jokaista on painettu rajoitetut 333 kappaletta.

Bändi aloitti sitten, että se asui ensimmäisen kesänsä kesämökillä soittaen ja filosofoiden. Jossain vaiheessa heillä oli jopa ajatuksena, että keikoilla jaettaisiin tekstilehtisiä, joissa olisi yhteiskunnallista ja filosofista aineistoa. Varsinaiseen levyntekoon kului sitten aikaa ennenkuulumattomat 150 studiotuntia. Musiikissa yhtye loikki rohkeasti rockin, jazzin, undergroundin ja popin maailmoissa.

Täysin eri maailmoista olivat myös yhtyeen pääasialliset lauluntekijät **Jukka Gustavson** ja **Jim Pembroke**. Kun Pembroken tekemä levyn kakkospuoli muistuttaa musiikillisesti **Beatlesia** ja tekstimaailma **Dylanin** ja **Lennonin** surrealismaa,

seikkaili Gustavson enemmän avantgarden, undergroundin ja jazzrockin maisemissa ollen teksteissään pohdiskelevampi.

Täytyy myöntää, että itse pidän enemmän levyn kakkospuolesta, jossa tarttuvat popkappaleet seuraavat toinen toistaan. Näistä alle kahden minuutin pätkistä olisi saanut aikaiseksi monta hittisingleä. Levyn kakkospuoli muistuttaa myös hyvin paljon suuresti arvostamaani Blues Section -yhtyettä. Toki ykköspuolikin kuulostaa hyvältä, erityisesti Gustavsonin oma suosikki, urkubiisi *Pidän sinusta*, on onnistunut.

Levy sisältää myös **Jukka Gustavsonin** muisteluita levyn teosta. **Jukka** muistelee, miten tarkkoja siihen aikaan oltiin siitä, millaisen kuvan muusikko antaa itsestään. Bändin rumpali **Ronnie Österberg** muun muassa häpesi Blues Sectionin säestyksellä tehtyjä hyvin menestyneitä suomenkielisiä popsoolosinglejään. Ne eivät kuulemma mitenkään sopineet Wigwamin progemeininkiin. Nykykorvin kuunneltuna nämä kappaleet ovat kuitenkin kaikkea muuta kuin perinteistä iskelmää tai poppia.

Ronnieen soolokappaleet *Ei kauempaa* ja *Kun yö hyväilee* löytyvät kokoelma CD:ltä Blues Section 2.

Hard'n'hornyn kulkeutui ilmestymisensä jälkeen Amerikkoihin asti paikallisen kriitikon käsiin. **Lester Bangs** ylisti levyä *Rolling Stone*-lehdessä, ja vertasi sitä sellaisiin suuruuksiin kuin *Beatles* ja *Who*. ■

Kiitämme: Levy on kansainvälistä A-luokkaa, ja on klassikkoasemansa ansainnut.

Moitimme: Markkinoinnista moitteet. Harmittaa, että lopullinen iso kaupallinen läpimurto jäi bändiltä tekemättä.

Sinäkin taidat syödä lamppuöljyä

Tom Mueller: **Oliiviöljyn menetetty neitsyys**. Into Kustannus 2015.

Inari Juntumaa

Kun ostamme viiniä, voimme luottaa etiketin tietoihin juoman alkuperästä. Viinin harrastajat maistelevat lajeja ja tunnistavat vuosikertoja.

Tom Muelllerin kirja alkaa oliiviöljyn maistelulla. Hän kuvailee löytäneensä perusteellisessa maistelussa aidoista öljyistä uskomattoman määrän erilaisia makuja ja vivahteita. Öljy maistui hyvälle! Kun hänelle sitten näiden makuelämysten jälkeen tarjottiin tavallista marketin öljyä, hän sylki sen epäuskoisena pois. Tällaista eltaantunutta ja mautonta öljyäkö laitamme ruokaamme?

Tässä maailmalla myyntimennytukseksi nousseessa kirjassa jututetaan henkilökohtaisesti suuröljyntuottajia ja heitä jahtaavia syyttäjiä. Välimeren kautta tuodaan erilaisia öljyjä, kuten pähkinäöljyä, joita myydään oliiviöljynä sellaisenaan tai sekoitettuna. Öljy pullotaan esimerkiksi Italiassa, minkä jälkeen se myydään italialaisena. Jopa lamppuöljyä myydään oliiviöljynä, kun siitä on poistettu pahimmat maku- ja hajuvirheet. Suuryritykset hallitsevat bisnestä ja niillä on vaikutusvaltaisia suojelejoita.

Vastaavasti kirjassa tavataan sukupolvien ajan öljyä tuottaneita ja tuotantoprosessia jalostaneita pien-tuottajia. Heidän elinkeinonsa on vaarassa suuryritysten rikosten vuoksi. Oliivipuilla on myös syväl-

listä poliittista merkitystä tänäänkin esimerkiksi Lähi-Idässä.

Lisäksi meidän terveydellemme leikitään. Aidolla oliiviöljyllä on todistettuja terveysvaikutuksia. Öljyä on kautta aikain nautittu niin ulkoisesti kuin sisäisesti, eikä öljyllä voitelua suotta tunneta alueidemme uskonnoissa pyhänä toimituksena.

Tarujen öljyistä marketeissamme myytävä – usein siis tosiasiassa lamppuöljy – on kaukana. Eräs, joskaan ei riittävä nyrkkisääntö aidon öljyn etsinnässä on tarkistaa, että pullon kyljessä lukee ekstraneitsyoliiviöljy, extra virgin olive oil. Oliiviöljyn neitsyys on käsissämme. ■

Kiitämme: Aidon oliiviöljyn terveysvaikutukset ja vivahteet eri ruokalajien makujen esiintuomisessa nostivat veden kielelle ja saivat etsimään terveysvaikutteisia, aitoja öljyjä – erityiskiitos siis liitteestä, johon on koottu ohjeita aidon ja hyvälaatuisen oliiviöljyn tunnistamiseksi

Moitimme: Kirjan rikosvyyhti-paljastukset toivat salapoliisiromaanin tunnun – tähän nähden jännitysromaani kuitenkin eteni liian hitaasti!

Juuri nyt on tilaisuus hakeutua syksyllä alkavaan koulutukseen!

PINTAKÄSITTELYIDEN RESTAUROINTI
24.08.2015 - 20.05.2016

Haku koulutukseen päättyy 10.08.2015. Koulutukseen pääsyyllä on eduksi aikaisempi rakennus- tai maalausalan kokemus tai koulutus. Koulutuksen hinta on 150€. Kaikki hakijat kutsutaan haastatteluun.

Koulutuksessa harjoitellaan vanhojen rakennusten, kuten kartanoiden, pintakäsittelyiden restaurointia. Opiskelu on kokopäiväistä, 28 tuntia viikossa ja perjantai on etäopiskelupäivä. Mahdollisia suoritettavia Restaurointikisällin ammattitutkinnon osia ovat: Restauroitavan kohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, Maalaus sekä Koristemaalaus.

VEENEEN HUOLTO JA KUNNOSTUS
01.09. - 09.12.2015

Tiistai- ja keskiviikkoiltoisin klo 16 - 20 (n. 30 iltaa, muutokset mahdollisia). Haku päättyy 21.08.2015. Ei vaadita aikaisempaa osaamista. Koulutuksen hinta on 140€.

Koulutuksen sisältö perustuu Veneenrakentajan ammattitutkinnon osiin Lujitemuoviveneen / Puuveneen korjaus ja ylläpito.

Hakulomake ja koulutusesitteet:
www.taos.fi

Lisätietoja: sanna-mari.niinivuo@taos.fi

RATKAISUT

6	7	2	3	4	9	5	8	1
9	3	5	7	1	8	2	4	6
4	8	1	5	6	2	7	3	9
7	2	4	6	8	5	1	9	3
5	1	6	2	9	3	4	7	8
3	9	8	1	7	4	6	2	5
2	5	7	8	3	6	9	1	4
8	6	9	4	2	1	3	5	7
1	4	3	9	5	7	8	6	2

6	2	3	9	7	8	5	1	4
1	9	4	2	3	5	8	7	6
7	5	8	6	1	4	2	3	9
4	1	5	8	6	3	9	2	7
8	6	2	1	9	7	3	4	5
3	7	9	5	4	2	1	6	8
2	4	6	3	5	9	7	8	1
5	3	1	7	8	6	4	9	2
9	8	7	4	2	1	6	5	3

6	2	3	9	8	5	1	4	7
1	5	7	4	3	6	2	8	9
4	9	8	7	2	1	3	5	6
7	3	1	8	6	2	4	9	5
5	4	6	3	1	9	7	2	8
2	8	9	5	7	4	6	3	1
3	1	2	6	9	8	5	7	4
8	6	4	2	5	7	9	1	3
9	7	5	1	4	3	8	6	2

PAH	K	A	T	R	A	S	E	L	E	F	F	A	T	A	P		
KYJ	Y	Y	L	A	A	K	E	A	T	L	A	N	G	L	I	A	
OÖS	L	Ö	P	I	T	S	R	I	F	I	F	I	R	A			
MUR	J	T	C	A	L	Y	P	S	O	R	K	L	O	V	N	I	
LBT	Y	L	Ö	N	E	N	T		P	O	T	T	U	N	I		
DÄN	S	I	N	Ä	E	H	Y	T	I	A	R	U	O	T	S	I	
CFE	S	K	A	N	A	S	A	L	A	A	T	T	I	M	T		
IGV	J	Ä	T	Ö	S	U	I	T	H	A	I	K	I	P	I	T	
	A	U	M	A	T	I	N	E	A	T	I	T	Ä	A	U	T	O
	C	A	R	S	O	N	I	F	R	A	N	S	R	N	N		
	O	H	G	A	B	L	E	U	T	O	P	A	K	K	A		
	B	R	A	N	D	O	I	K	U	M	M	A	P	K	V		
	Y	I	R	Y	S	Ä	T	A	I	K	Ä	R	A	J	A		
	S	Y	L	V	I	A		L	I	F	T	A	T	A	Ä		
	N	O	K	Y	Y	T	I	J	J	U	D	I	T	H			
	P	I	H	A	P	U	V	G	R	A	D	U	I	E			
	A	U	E	I	H	A	N	A	S	U	P	O	K	A	S		
	H	I	G	G	I	N	S	P	R	Ä	T	I	T	I	U		
	K	O	L	K	A	A	P	O	I	T	O	D	E	T	A		
	A	S	T	A	I	R	E	A	L	I	N	J	A	A	O		

					S	A	A	S	T	A	T	K	U	M	P	U							
					A	M	M	E	V	I	N	O	A	I	R	O							
					A	A	M	E	N	E	T	T	A	U	K	O							
					P	R	O	S	E	N	T	T	I	S	K	O	P						
					A	I	N	E	T	T	U	T	O										
					S	Y	N	K	Ä	N	L	A	I	S	E	T	H						
					D	U	A	I	H	E	V	A	R	A									
					N	I	K	I	T	A	M	K	O	K	I	T							
					P	E	N	A	T	M	A	A	P	A	I	K	K	A					
					J	A	R	R	U	T	R	A	K	A	S	A	I	T	I	O	T		
					T	E	O	S	A	T	O	M	I	T	R	E	K	A	T	S			
					A	S	U	K	K	A	A	T	T	A	P	I	T	H	A	A	S	T	E
					H	A	K	A	H	A	A	P	A	U	T	L	A	I	T				
					T	U	O	R	E	E	T	A	K	O	S	T	O	N	H	A	L	U	
					O	S	S	U	R	E	A	A	A	R	A	L							
					A	I	S	T	I	E	L	S	E	R	E	K	I	S	A	N	S	A	
					R	A	O	T	L	A	S	I	V	A	D	I	T	A	L	A	T	I	
					M	M	Y	Ö	S	K	I	N	T	U	H	O	P	O	L	T	O	T	
					A	L	U	S	A	U	T	O	K	A	T	O	S	T	A	A	T	A	

Järkeä työharjoitteluun

Syksy tulee ja niin myös työharjoittelijat kouluista työmaalle. Syksy on koulujen alkamisen aikaa, uudet oppilaat – ne onnekkaita jotka ovat paikan saaneet – aloittavat opinnot ja heitä vanhemmat jatkavat opintojaan. Tämähän tietää myös sitä, että jossain vaiheessa opiskelijoita tulee näkemään myös työmailla työharjoittelun merkeissä.

Itse muistan hyvin elävästi ensimmäisen työharjoittelupaikkani. Kolme viikkoa kului lähinnä tavaraa kantaessa vanhemmille asentajille. Toki eihän tuossa mitään pahaa ollut, tulipahan keltanokkana nähtyä mitä työmaalla tapahtuu ja miten siellä toimitaan.

Seuraavan kouluvuoden työharjoittelut sujuivatkin jo huomattavasti mukavammin, pääsin erään vanhemman asentajan ”vänkäriksi” ja jopa tekemään pieniä asennustöitäkin. Kolmannen vuoden harjoittelut sain tehdä saman asentajan mukana kuin edellisvuonna. Nyt pääsin jo tekemään asennuksia miltei itsenäisesti.

Muutamilla luokkakavereilla ei sitten ollutkaan yhtä hyvä tuuri harjoittelupaikkojen suhteen. He saattoivat olla järjestelemässä tavaraa varastolla tai autokuskin apulaisena. Eihän sellaisesta mitään hyötyä ole asennushommia ajatellen. Itse olen pyrkinyt siihen että kun harjoittelijoita tulee koulusta työmaalle, yritän antaa heidän tehdä mahdollisimman paljon erilaisia töitä. Ei ole kenenkään etu että harjoittelijoilla teetetään pelkästään ne ”paskaduunit”.

Tämä nykyinen opiskelija saattaa nimittäin olla tulevaisuudessa työkaverisi ja eikö olisi mukavampaa, varsinkin urakkaporukoissa, että siellä takaraivossa olisivat jo harjoitteluajana saadut opit. Koska jokainen sen tietää, että koulussa opitaan, miten se pitäisi tehdä ja työmaalla opitaan, miten se tehdään käytännössä.

Antakaa siis näiden harjoittelijoiden tehdä siellä työmailla mahdollisimman paljon erilaisia työtehtäviä, niin saadaan tulevaisuudessakin ammattitaitoisia rakentajia. ■

Mikko Ollikainen
Nuorisotyöryhmän jäsen

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteytietosi!

TAPAHTUMAT

Turun rakennusveteraanit

Syksyn kokoukset joka kuukauden toinen maanantai klo 10, Turun aluetoimiston tilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Seuraavasti: 14.9., 12.10., 9.11. ja 14.12.

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Veteraanien retki 12.–16.10. (viikolla 42) Siuntion kylpylään. Hintaa jäsenille 120 €/hlö ja aveceille 267,60 €. Mukaan mahtuu 20 nopeinta. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 21.9., Pentti Nurminen p. 040 542 5232 ja maksut myös viimeistään ma 21.9. kirveskerhon tilille FI29 8000 1070 3740 96. Hallitus

Os. 006, Uudenmaan torninosturinkuljettajat ja -asentajat

Yleinen kokous la 29.8. klo 14, Cantina Zapatan kokoustila, Mannilantie 44, Järvenpää. Käsitellään esille tulevat asiat. Nosturinkuljettajat, -asentajat ja remonttimiehet tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turku

Teatterimatka la 31.10. Helsinkiin. Osasto jäsenillä on mahdollisuus päästä katsomaan Pirkko Saision suuren suosion saanutta musiikinäytelmää Slavaa Suomen Kansallisteatteriin. Esitys alkaa klo 19 suurella näyttämöllä. Matka hinta 30 €/hlö, joka sisältää lipun ja kuljetuksen. Lähtö klo 15 Turun Linja-autoaseman tilauslaiturista ja paluu esityksen jälkeen. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ti 15.9. eira.roiha@pp.inet.fi tai p. 0500 501 266.

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous ti.8.9. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 2.9. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Kuukausikokous ke 19.8. klo 18, Järjestöalo, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 051, Jyväskylä

Perinteinen syystapahtuma la 19.9. klo 10 Kaijalassa, Kaijalan-

niemi 25, Jyväskylä. Ohjelmassa: rannalta ongintaa, makkaranpaistoa, ym. mukavaa. Jäsenet perheineen joukolla tervetulleita! Hallitus

Os. 056, Salo

Toimisto muuttaa! Uusi osoite 31.8. alkaen on Turuntie 8a, 2 krs, 24100 Salo (SAP:n. toimiston yhteydessä). Päivystys maanantaisin klo 16–16.45. Osaston puhelinnumero 041 471 9965. Hallitus

Os. 066, Lahti

Lystinpittoa ja liikuntaa ke 9.9., hotelli Siikaranta, Espoo. Lähtö klo 8 linja-autoaseman turistipysäkillä, josta matka jatkuu kohti Espoota. Yhteinen kokoontuminen salissa ja selvitys eri ryhmissä tapahtuvasta toiminnasta. Ohjelmassa: klo 10–14 terapialuento hotellin läheisyydessä olevalla kodalla (tarjolla kantarellipaistosta, luomujälkiruokaa, nuotiokahvia, kääretorttua ja makkaraa), klo 15–17 uima-allasjumppa ja sauna, mahdollisuus myös veneilyyn ja kuntosalin käyttöön, klo 16–18 ruokailu seisovasta pöydästä. Paluu kotia kohti klo 18. Saavumme Lahteen noin klo 20. Matkan hinta 10 €/hlö, joka sisältää edestakaisen matkan ja päivän ohjelman. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Antti Kuusinen p. 046 522 6889.

Os. 074, Valkeakoski

Hallituksen kokous ti 8.9. klo 19 Kerhomajalla. Käsitellään esille tulevat asiat sekä valmistellaan syyskokousta. Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Grilli-ilta pe 14.8. klo 18 Rakentajien majalla. Tikanheittoa, makkaraa ja virvokkeita. Tervetuloa! Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Mato-onkikisat la 22.8. klo 11 kaupunginpuiston eli Parkin rannassa. Paikka on muuttunut! Ilmoittautumiset parkkipaikalla. Sarjat: miehet, naiset ja lapset. Hyvät palkinnot. Tervetuloa! Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Pikiukot kokoontuvat ti 25.8. klo 13, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Kahvitellaan ja hiotaan vielä syksyn retkeä. Joukolla mukaan!
Kalamatka pe 11.9. Tammisaareen. Lisätiedot ja ilmoittautumiset viimeistään ma 7.9., Matti Sartesuo p. 044 020 3768 tai sarmat@kolumbus.fi.

Teatteri-ilta la 7.11. Ilta aloitetaan klo 15 ravintola White Lady:ssä, Mannerheimintie 93 Helsinki, jossa ruokailu. Bussikuljetus klo 18 Helsingin kaupunginteatteriin, klo 19 Arena-näyttämöllä esitys Ministeriä viedään. Ilmoittautumiset viimeistään ke 23.9., joka on myös viimeinen maksupäivä, Matti Sartesuo p. 044 020 3768 tai sarmat@kolumbus.fi. Hallitus

Os. 240, Juankoski

Retki la 22.8. Rautavaaran Metsäkartanolle. Lähtö klo 10 Juankosken torilta. Ilmoittautumiset viimeistään ke 19.8., Pentti p. 050 377 5655. Hallitus

Os. 280, Helsingin betonirauhoittajat

Kuukausikokous ma 7.9. klo 17, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat.
Osaston facebook sivut:
<https://www.facebook.com/groups/622117741160999/?fref=ts>. Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Syyskauden avajaiset ja tikkakisat to 28.8. klo 18 Ladunmajalla. Tervetuloa! Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 14.9. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 479, Rantasalmi

Rantakala la 22.8. klo 15 osaston majalla, Leisniementie 360, Rantasalmi. Ilmoittautumiset viimeistään ke 19.8. p. 040 194 1149. Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät

Rantaongintakilpailut la 29.8. Pessankosken kal lioilla Voikkaalla. Kilpailuaika klo 9–13, jonka jälkeen grillausta. Sarjat: aikuiset ja lapset. Hyvät palkinnot. Kaikki joukolla mukaan perinteiseen tapahtumaan! Hallitus

KIITOS

Kiitos osasto 002, Helsingin maalareille.
 Vanhamies kiittää muistamisesta.
Martti Lundberg

KUOLLEITA

Helminen Esko Armas Olavi
 Osastomme pitkäaikainen jäsen Esko Armas Olavi Helminen kuoli 20.4.2015. Hän oli syntynyt 18.11.1934 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1959. Muistoa kunnioittaen Os. 390, Helsingin putkimiehet Nuuskakerho

Karhunen Jaakko

Osastomme pitkäaikainen jäsen Jaakko Karhunen kuoli 8.6.2015. Hän oli syntynyt 11.2.1938 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.6.1969. Muistoa kunnioittaen Os. 390, Helsingin putkimiehet Nuuskakerho

Systä Eino

Osastomme pitkäaikainen jäsen Eino Systä kuoli 23.6.2015. Hän oli syntynyt 22.12.1927 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1973. Muistoa kunnioittaen Os. 390, Helsingin putkimiehet Nuuskakerho

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü

- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- M.A.T.K.O. Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Nordicom Rakennus Ky
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Ou
- Savega AS

- Scantrim Oy
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovox s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Vartix
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

Raksa Videotiim Keski-Suomi

Syyskauden 2015 ja kevätkauden 2016 kerhoillat torstaisin klo 17, Rakennusliiton Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Kerhoillan kesto noin 2–3 tuntia.

Syyskausi 2015: 10.9., 24.9., 8.10., 22.10., 12.11., 26.11., 10.12.

Kevätkausi 2016: 14.1., 28.1., 11.2., 25.2., 10.3., 31.3., 14.4., 28.4., 12.5.

Videoinnista sekä kuvamateriaalin koostamisesta kiinnostuneet joukolla mukaan!

Tiedustelut: Orvo Hautakangas, p. 0400 546 759

LOMIA

HYVINVOINTILOMIEN LAPSIPERHEIDEN LOMAJAKSOT 2015

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoiteloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Joululoma	Hakuaika päättyy	Omadastuu
22.–7.12.	11.9.	100 €/aikuinen/alle 16-vuotiaat maksutta

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Huom! Myös lasten henkilötunnus on oltava hakemuksessa täydellisesti. Sähköisen lomahakemuksen voit täyttää myös Hyvinvointilomien kotisivujen kautta www.hyvinvointilomat.fi

Matkakuluista ja mahdollisten retkien kustannuksista lomalaiset vastaavat itse.

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMIEN ELÄKELÄISTEN LOMAJAKSOT 2015

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoiteloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Lomajaksot	Hakuaika päättyy	Omadastuu/hlö
7.–12.12. Tanssien hyvälle mielelle	31.8.	100 €

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Merkitse hakukaavakkeeseen seikat, jotka toivot huomioitavan lomakohteessa (pyörätuoli, rollaattori jne.).

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

TAPAHTUMIA

RAKENTAJAHAUKUT 2015

Aika: 4.–5.9., kilpailupäivä la 5.9.
Paikka: Kilpailukeskus Oikarin tila Uurainen

Osanottajat:
Rakennusliiton jäsenen omistama tai osaomistama hirvikoiraotuihin lukeutuva koira. Koiranohjaajan tulee olla Rakennusliiton jäsen. Osanotto-oikeus on rajoitettu 14 koiraan. Koirat valitaan lohkojaon mukaisesti, kolme koiraa kustakin lohkoista. Lohkojaon ulkopuolelta tulevat edellisen vuoden voittaja sekä järjestäjien asettama kilpailija.

Valintakriteerit:
Valintakriteerinä käytetään ensisijaisesti koekaudelta 2014 saavutettuja HIRV-kokeen tuloksia. Tuloksista huomioidaan enintään kahden parhaan tuloksen keskiarvo.

Ilmoittautuminen:
Koiranomistaja ilmoittaa koiransa tiedot tuloksineen oman lohkon valitsijamiehelle viimeistään keskiviikkoon 26.8. mennessä.

Valitsijamiehet:
Itä: Pehkonen Mikko, Kuusivaarantie 251, 83880 Kajoo, p. 0400 138 407
Etelä: Immonen Kalle, Sipilitie 1 L 21, 01350 Vantaa, p. 040 847 5740
Länsi: Pentinmäki Mikko, Riistavallintie 274, 60800 Ilmajoki, p. 040 547 0165
Pohjoinen: Pistemaa Risto, Nykäläntie 14, 91500 Muhos, p. 0400 585 184

Osanottomaksu:
Osanottomaksu on 40 €. Maksu sisältää majoituksen kisakeskuksessa, illallisen perjantaina 4.9., aamiaisen, maastoeväät ja lounaan lauantaina 5.9.

Tuomarit:
Kilpailun ylituomarina toimii Kalle Immonen. Osanottaja tuo tullessaan ryhmätuomarikelpoisen tuomarin. Järjestäjä järjestää jokaiseen maastoon opastuomarin.

Tiedustelut:
Janne Kemppainen, Rakennusliitto, p. 020 774 3405.
Tuomo Kuusrainen, Keski-Suomen Hirvihaukut ry, p. 040 739 3634.

Kilpailuun valituille koiranomistajille lähetetään erillinen vahvistuskirje, jossa on tarkemmat tiedot kilpailukeskuksesta sekä muista tärkeistä asioista.

Palkinnot ja kiertopalkinnot:
Kilpailussa menestyneille on tarjolla laadukkaat palkinnot. Edellisen vuoden 2014 kiertopalkintojen voittajia pyydetään palauttamaan palkinnot keskiviikkoon 2.9. mennessä osoitteeseen: Rakennusliiton Pohjanmaan aluetoimisto/Janne Kemppainen, Pitkätatu 43, 65100 Vaasa.

Järjestäjät:
Rakennusliitto ja Keski-Suomen Hirvihaukut ry

Rakennusliitto ry

Siltasaarencatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna 1.6.–31.8.:
ma-pe 8.30–15.15

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika 1.6.–31.8. ma-pe klo 8.30–15.15

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto
Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06

Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01

Siltasaarencatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarencatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointiin voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointiin voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemaisena, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset Nordea, Danske Bank, Osuuspankki, Tapiola, S-Pankki, Handelsbanken, Aktia, Säästöpankki tai Pop.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i Nordea, Danske Bank, Osuuspankki, Tapiola, S-Pankki, Handelsbanken, Aktia, Säästöpankki eller Pop.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20
____/____ 20 - ____/____ 20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAIHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEKVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134, 70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi. Ansiöpäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiöpäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna olemisen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyyssä aikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehdot kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 154 euroa kuukaudessa.
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyyssä aikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päivärahahakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista

on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomistai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

– Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.

– Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan ansioturvan päivärahahakemuslomakkeella. Hakemuslomakkeita saat TE-toimistosta tai liiton aluetoimistosta. Ansiöpäivärahan esihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä myös sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa liitteitä ansiöpäivärahahakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta. Lisäksi jatkohakemuksen voi toimittaa puhelimitse puheentunnistuspalvelun kautta, mikäli olet kokonaan työtön tai kokonaan lomautettu.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mu-

kaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyvä sunnuntaisiin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kolme.
 - Normaalia neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin, kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työkätköjä, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta niitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blir arbetslös på TE-byrån som arbetssökande. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1 154 euro i månaden.
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuellt frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och sluta-

tade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

– Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.

– Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Du ansöker om dagpenning på blanketten för ansökan om inkomstrelaterad dagpenning. Du får blanketter på TE-byrån eller förbundets kretskontor. Du kan göra den första ansökan om inkomstdagpenning och även de fortsatta ansökningarna elektroniskt via vår tjänst eAsiointi. Via eAsiointi kan du skicka in bilagor till din ansökan. Du kommer in på tjänsten eAsiointi genom att logga in via arbetslöshetskassans hemsidor, www.rakennuskassa.fi eller via Byggnadsförbundets hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du kan också skicka in din fortsatta ansökan per telefon via röstidentifieringstjänsten, om du är helt arbetslös eller helt permitterad.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifo-

ga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig tre fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska noggrant fylla i alla punkter i ansökan, så att vi inte blir tvungna att returnera dem till dig för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

TV1 19.40 lauantai 15.8.

Grantchester

Koska nuoriso antaa piut paut televisiolle, kotialttari voidaan jälleen pyhittää hengellisille ohjelmille. Sellainen on etsiväsarja, jossa nuori anglikaanipapi paimentaa sieluja vanhojen hyvien aikojen Englannissa. Avausjaksossa hän ratkaisee murhan, joka on seurausta aviorikoksesta. Näin Jeesus muistuttaa, että sietää harkita kaksi kertaa, ennen kuin heiluttaa hetekää. Sarjan ensimmäisessä tuotantoluovassa on kuusi jaetta.

Liv 23.05 tiistai 1.9.

Pappien tekopyhät tyttäret

Myös tosi-tv antaa moraalista tukea monin tavoin: katsoja voi kohdistaa tuomionsa koko ohjelmalajiin, siinä esiintyviin henkilöihin tai sitä seuraavaan yleisöön. Jos tuomitsija tunnustaa lukeutuvansa itse tuohon yleisöön ja katuu, hän pääsee taivaan portista heittämillä sisään. (Ateisteille tiedoksi, että sama pätee työläisten taivaaseen.) Lämminhenkisessä ohjelmasarjassa tytöt kaipaavat vapautta mutta pamahtavat paksuiksi.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Nelonen 23.10 lauantai 15.8.

The Dead

Sanotaan, ettei koskaan ole myöhäistä tehdä parannusta, mutta se on pelkkä myytti. Karu totuus paljastuu brittielokuvasta, jossa zombi-epidemia koettelee Länsi-Afrikkaa. Leffan viivasuoralla juonella luutnantti **Murphy** ja joku paikallinen kersantti pakenevat perässään kipittäviä eläviä kuolleita. Korppikotkista opimme, että lähetystyö on mennyt harakoille ainakin mustassa maanosassa. Jatko-osa sijoittuikin hinduilevaan Intiaan.

Nelonen 23.45 lauantai 22.8.

Devil's Playground

Lääketiede on hengenvaarallista humpuukia, todistaa brittiläinen kauhu-elokuva, jossa pieleen menneen ihmiskokeen seurauksena 29 999 vapaaehtoista muuttuvat kuolaaviksi zombeiksi. Vain yksi koekaniineista, kaunis nuori nainen, on lääkkeelle immuuni ja kantaa näin ollen sisällään vasta-ainetta. Pirullisen lääkeyhtiön palkkasoturi etsii neitokaista hulluksi tulleesta Lontoosta ja morjestaan välillä vastaantulijoita vasarallaan.

Elämältä kaiken sain

Ensi-ilta pe 21.8.

Viimeinen ehtoollinen -maalauksessa ei näy Jaloviinapulloa, mutta viereinen kuva onkin **Mika Kaurismäen** uudesta draamakomedista, joka on nimetty Pepe & Paradise -yhtyeen iskelmän mukaan. **Samuli Edelman** ei siis veisaa elokuvassa virsiä, koska Suomen Leonardo da Vincin eli **Vesa-Matti Loirin** tulkitsema päähenkilö setvii tällä kertalla tytärsuhdettaan eikä poikansa sielunelämää. Lopussa kaikki pääsevät taivaaseen.

Lehdestä reväistystä

Kokkila lyö

EK:n hallituksen ex-puheenjohtaja, "työläisensyöjä" **Ilpo Kokkila** on päässyt pelaamaan tennistä 7.8.2015 ilmestyneessä *Helsingin Sanomissa*. Pelailun ja lyömisen lisäksi hän pääsi myös sivulauseessa lyömään suomalaista rakentajaa. SRV kun lähti mukaan tulevan ydinvoimalan osakaaksi ja projektinjohtajaksi.

"Pääurakoitsija on venäläinen Titan, joka luultavasti tekee työstä valtaosan, venäläisellä kalustolla ja venäläisellä työvoimalla," Kokkila kertoo.

Pääsemme siis jälleen kerran näkemään, miten kivasti ydinvoimala syntyy ulkomaisissa käsissä.

Tukeva tulkitsija

Minulla oli kesällä kunnia vierailla erään pikkutyön synttäreillä. Ja koska kesä oli helkeitä vailla, vietimme ne viisaasti sisätiloissa. Pienissä nurkissa oli lasten tietysti vaikea olla tuskastumatta ja niinpä ainoaksi keinoksi löytyi videopeli. Omassa nuoruudessa sellaisia kapistuksia ei ollut ja vasta teinivuosina näin semmoisen ihmeen ensimmäistä kertaa. Niistä ajoista on jo tovi jos toinenkin vierähtänyt, eikä peli enää samanlaiselta näyttänyt.

Konkarin elkein otin kuitenkin peliohjaimen käteeni syntymäpäiväsankarin niin vaatiessa. Alkuproessin jälkeen minulle ilmoitettiin hahmo, jota minun olisi tarkoitus ohjaimellani hallita. ”Se on toi, joka näyttää eskarikaveriltani **Matilta**.” Koska en kyseistä vesseliä ole kertaakaan eläissäni tavannut, yritin hienotunteisesti kysellä lisätuntemerkkejä. ”Se on toi, joka on vähä....erilainen.”

Tytön olemus ja katseeni väistäminen sai mielenkiintoni heräämään.

Hahmoissa ei ollut nähtävissä isompia eroja toisiinsa, paitsi yksi niistä oli paksumpi kuin muut. Ennenhän sitä olisi sanottu paksukaiseksi, mutta nykyään se on kai sitten erilainen. Otaksuin oikein. Ja jäin miettimään. Ja surkean pelaamisenikin laitoin miettimiseni piikkiin.

Onko niin, että mielensä pahoittaminen opetetaan jo ennen kouluikää? Minkä takia lihavaa ei saa sanoa enää lihavaksi, eikä kaltaistani hörökorvaa hörökorvaksi? Opetetaan ilmaisemaan asioita kiertoilmauksilla, joista jokaisen täytyy tehdä itse johtopäätökset, vaikka suoraan sanomalla asiat olisivat yksinkertaisempia. Kiertoilmaukset eivät

poista kiusaamista. Lihavan, poikkeavan ja erilaisen voi sanoa niin halutessaan myös loukkaavasti. Ja vastaavasti kiertoilmauksesta voi loukkaantua, vaikka sitä kukaan ei loukkaukseksi olisi tarkoittanut.

Tämä kesäinen synttäririkokemus palasi mieleeni Immos-kohun aikaan. Kansanedustaja **Immosen** aamuyön tunteina kirjoittama ”taistelukutsu” on tästä oiva esimerkki. Suoraan asiansa ilmaisemalla olisi lehdistö ja itseään asiantuntijoiksi kutsuva kaulapartaporukka päässyt helpommalla. Ei olisi tarvinnut tulkita, vaan olisi voinut olla samaa tai eri mieltä.

Naamastanikin näkee, että kyseinen Immonen on minua huomattavasti nuorempi. Sen vuoksi epäilen, että hän on joutunut opettelemaan nämä kiertoilmaukset jo koulussa. Ja tulkinnat myös. Jos ennen poliitikko sanoi ”nahkurin orsilla tavataan” tai ”Siperia opettaa” ei niistä mitään kohua noussut. Asia tehtiin kerralla selväksi. Ei kenenkään tarvinnut tai ei kukaan halunnut tulkita.

Eniten minua kohun aikana ihmetytti, kuinka sanaa kansallismielinen käytettiin. Jäi vahva mielikuva siitä, että se on jotain erittäin paheksuttavaa. Minun mielestäni kansallismielinen on ylpeä omasta kulttuuristaan ja rodusta. Se ei ole ristiriidassa monikulttuurisuuden kanssa millään tavalla. Arvostamalla muita kulttuureja tasa-arvoisesti voi olla myös kansallismielinen. Siinä ei ole mitään pahaa eikä se ihmisestä rasistia tee.

Ei mulla muuta. ■

Esa Ahonen

UUTUUS!

SIEVI VIPER

Stabliiv

Sievi Viper 1+ S1

43-52124-112-92M
35-38 EN ISO 20345: S1 SRC
43-52124-113-92M
39-47 EN ISO 20345: S1 SRC

AMMATTILAISEN TUNNISTAA VARUSTEISTAAN – LAATU RATKAISEE

Uusi dynaaminen **Sievi Viper** on vastaus tinkimättömään tarpeeseen turvallisuudesta ja designista. Lähes saumattoman rakenteensa ansiosta virtaviivainen **Sievi Viper** on erittäin kestävä ja käytössä mukava, varma ammattilaisen valinta. Päällismateriaali on hengittävää ja vettä hylkivää mikrokuitua. Hengittävyyttä lisää ilmava 3D-dry-vuori. **Sievi Viper** on varustettu kevyellä komposiitti- tai alumiinivarvassuojalla. Saat sen myös teräksisellä nauhaanastumissuojalla, joka antaa parhaan mahdollisen suojan teräviä esineitä vastaan. Kaksivärisellä ja kaksikerroksisella termoplastisella polyuretaanipohjalla varustettu **Sievi Viper** antaa parhaan mahdollisen mekaanisen kulutuskestävyyden ja joustourien ansiosta jalkine taipuu optimaalisesti tehden askeleesta rullaavan. Pohja on erinomaisen iskunvaimennuksen takaavaa FlexStep[®]-materiaalia. Askel nousee keveästi koko työpäivän ajan!

Sievi Viper 2+ S3

43-52137-312-92M
35-38 EN ISO 20345: S3 SRC
43-52137-313-92M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Sievi Viper 3 S3

44-52171-302-92M
36-38 EN ISO 20345: S3 SRC
44-52171-303-92M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Sievi Viper High+ S3

43-52121-312-92M
35-38 EN ISO 20345: S3 SRC
43-52121-313-92M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Pohjois-Euroopan johtava turva- ja ammattijalkinevalmistaja

Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.

Puh. (08) 488 11 • Fax (08) 488 1200 • info@sievi.com • www.sievi.com